Y XLV — 10 CENTIMS — Núm. 15.909

LA PUBLICITAT

REDACCIO I OFICINES
PASSEIG DE GRACIA, 34, BAIXOS.—TELEF. 1451-A.

BARCELONA, dimarts, 6 de març de 1923

TALLERS D'IMPREMTA
CARRER DE BARBARA, 11 i 13.—TELEF. 1916

EDITORIAL

Un centre vol una escola

Parlàvem dies enrera amb uns amics nostres que estan tre-
nt en la creació d'un nou centre nacionalista. I poguérem
ar-nos que tenien una excel·lent orientació. Ells veien lligada
tament la fundació del centre i la d'una escola catalana ane-
l un d'aquests amics ens confessava que havia entrat a formar
r de la comissió organitzadora de l'al·ludida entitat perquè
un interès especial en l'establiment d'una escola on pogues-
ssistir els seus petits fills que estan a punt d'atènyer l'edat
lar.

Es aquest un alt exemple a seguir per tots els patriotes. No
ha a la nostra terra tots els centres nacionalistes que caldria.
encara anem més escassos d'escoles que de centres. El nom-
d'infants catalans que són instruïts i educats avui en escoles
llengua catalana no arriba a un 5 per cent. Per això cal lligar
manera estreta l'esforç per crear centres amb l'esforç per
escoles.

Si cada un dels centres catalanistes que avui existeixen tin-
la seva escola, hauríem donat un pas importantíssim en la
essencial de la catalanització del nostre poble. No creiem
en les actuals circumstàncies, puguin les corporacions públi-
de Catalunya—la Mancomunitat i els Ajuntaments—cons-
ir per complet el sistema d'escoles del nostre ensenyament
onal. Tampoc creiem que aquesta obra magna pugui ésser
ida tota per l'esforç privat. Cal combinar les dues accions.
posar a contribució els dos esforços. Que fundin escoles cata-
les corporacions públiques. Que en fundin també les enti-
privades. Una coordinació dels dos esforços podria donar,
un terme relativament breu, esplèndids resultats.

Un centre vol una escola. Convé que aquest principi s'arreli
l'esperit dels patriotes catalans. No havem de concebre les
tats patriòtiques de barri ciutadà o de població rural com a
nets per passar l'estona o com a simples rodes i rodetes de
màquina de les eleccions. Els havem de considerar com a
cions estratègiques d'acció i de proselitisme. Un centre que
ui una bona escola catalana es converteix en una veritable
talesa del nostre ideal.

Es una greu equivocació el creure que el fruit patriòtic de
escoles triga cinquanta o vuitanta o cent anys a venir. Ben al
trari. La catalanització per l'escola és procediment més ràpid
és segur que tots els altres procediments, des del procedi-
t polític al militar. Els nois que passen per l'escola catalana,
rtir d'aquesta porten ja a l'ànima el sentiment de la nostra
ia i l'amor a la nostra llibertat. Només calen, per a obtenir
st resultat, els deu anys que van des de la infància al comen-
nt de la primera joventut. Al cap de deu o quinze anys d'ha-
establert un conjunt prou vast d'escoles catalanes, veu-
transformada Catalunya, veuríem transformats els cata-
, i quedarien esborrades del nostre poble les tares i taques
conserva encara dels temps de la submissió.

Demanem un alçament. Un alçament d'escoles. En cap mo-
nt nacional ha quedat tan endarrera com en el nostre la
de l'ensenyament en la llengua pròpia. No hi ha en els
res dies cap arma tan eficaç com la de l'escola. Els centres
iòtics no han d'ésser simples llocs de recreació, ni sales per
a cartes, ni sòrdides oficines electorals. Repetim-ho: un
re vol una escola. I quan l'escola s'alça al costat del centre,
st queda dignificat i ennoblit.

ARA

TOTHOM FA EXCAVACIONS!

n un home té grip s'assabenta que
innombrables persones que també
en aquesta malaltia. Quan un hom
sa, per mil conductes increïbles
enta que hi han moltes d'altres
es que també es casen.

És estrany, doncs, que mentre els
fan un enorme *bluff* al voltant
les excavacions de Luqsor, la gent
que a tot arreu hi ha ar-
gs entestats a llevar els secrets
s pels segles.

! A Pompeia acaben de treu-
la superfície una casa que estava
ier. Sobre els murs s'han trobat
ffiti pels quals el mestre de ca-
dicava als seus col·laboradors el
a seguir per acabar l'edifici.

Er, uns savis implacables no ces-
remenar la terra. El "Journal des
" publica els darrers resultats de
xcavacions d'Ostia; a hores d'ara
la destriat un temple de Vulcà i
magatzems encara farcits de merca-
dels *mercatores* Epagatus i Epa-
, que no havien tingut temps
idar llurs existències abans de
eixer.

Síria, el general Gouraud es con-
personalment a les recerques ar-
lògiques (igual, igual que els gene-
d'una certa nació veïna).

ago renaix. La "Revue des étu-
ciennes" descriu amb complaença
acions de Nimega. Els "Bulle-
de l'Asie française" ens fan sa-
nteressantíssims detalls sobre les de
que han revelat, al costat de tom-
masculines contenint les armes del
tombes femenines contenint mi-
joies, flascons de pintura i al-
tres gentils. (Troballa que testi-
ja la perennitat de la coqueteria.)
Denderah, apareix el temple d'Isis.
uan, el magall del pagès topa amb
belisc de granit rosa, de quaranta
metres d'alçada...

que la terra és tan gran i tan
! Sinó, aviat els arqueòlegs que-
en atur forçós.

a dir, però, que la indústria de
güitats s'ha perfeccionat talment,
o tindria res d'estrany que algun
descobrís un obelisc de cartró
enterrat a la vall del Nil.

Full de dietari

LA CLAROR I LES OMBRES

Estic encantat. Al Portal de l'Angel i al carrer de Fontanella estan acabant d'installar uns fanals de gas a pressió. M'han dit que es tracta d'una experiència que fa gratuïtament la Companyia Catalana. Es igual. La causa primera del meu encantament no ve de la cosa en si, sinó de la velocitat exemplar amb què ha estat realitzada. En general, quan veiem que alguna empresa esbotza el paviment, cal que cuitem a entristir-nos. Perquè és segur que passaran setmanes i setmanes sense que el vall es clogui, els munts de terra omplint la via pública, els cabassos dansant pels aires, la pols escampant-se arreu.

La Companyia del gas, qui sap si per augmentar el bon efecte de la seva experiència, aquest cop no ha estat cançonera. Ha fet el seu fet en un terme relativament curt.

Després d'inscriure aquesta circumstància, objecte originari del meu escrit, no m'estaré de declarar que no sóc indiferent a cap temptativa de millora de la il·luminació pública. Vivim tan tenebrosament! Hi ha tantes ombres a la quadrícula (vull dir l'Eixample) i tantes foscors en la Barcelona vella!

El gas a pressió, si el gas és bo i la pressió és bona, segurament resultarà òptim. En altres bandes (París, Plaça de la Concòrdia, per exemple) l'experiència ha donat tota la claror desitjable.

Com es defensa el gas! Semblava que l'electricitat anava a arrencar-lo en un tres i no res. I no. El gas, creador com qui diu de la vida nocturna, encara troba la manera de reaccionar, de tornar-s'hi.

Si la lluita del gas i l'electricitat es descabdellés sota la mirada d'un àrbitre impassible i insubornable, fóra un bell espectacle. Però, voleu dir que això és possible a Barcelona? Voleu dir que el mèrit de la llum hi pot ésser reconegut sense un previ treball a l'ombra? Tant de bo!

Carles Soldevila

L'ESCOLA I LA PREMSA NACIONALS SON LA BASE MES FERMA DE LA LLIBERTAT FUTURA

La Política

ES TORNA A ASSEGURAR QUE PATIREM ALCALDE DE REIAL ORDRE

D'ençà que l'actual Govern d'Espanya va intensificar el liberalíssim procediment de nomenar alcaldes de Reial ordre, va circular la nova que Barcelona fruiria, a la curta o a la llarga, dels beneficis de tenir un Primer conseller degut a l'alta providència del rei.

En aquests darrers temps, les vagues ... ors del començament s'han anat concretant i sembla que el perill ha estat tan imminent, que els regionalistes, els quals serien, avui i tot, els principalment afectats pel canvi, es varen creure en la necessitat de donar un toc d'atenció i de mostrar-se alhora vigilants, publicant un editorial a "La Veu", en el qual s'assenyalava el possible designi del Govern i hi responia, ja abans de fer-se públic, amb un anunci de ferma protesta.

Què hi ha de cert en tot això? Podem assegurar que el Govern està disposat a aprofitar qualsevol avinentesa per oferir-nos alcalde del rei. Tem, naturalment, que aquí serien encara majors els conflictes que la suplantació de la voluntat popular li ha suscitat en altres capitals, i per això va sense precipitacions, però sense abandonar el propòsit.

Podem assegurar, també, que hi ha a Barcelona qui s'ho treballa intensament. Ja no són solament patums de l'antic règim o ex-republicans conversos, nacionalistes ahir i avui puntals de la U. M. N. Es parla, principalment, d'un ex-republicà radical, confós, avui, en l'aiguabarreig que porta definitivament als rengles monàrquics, dins els quals, el personatge al·ludit, ja hi té de poc temps ençà, una avançada familiar. Sembla que un dels tòpics amb què s'empararia aquest nomenament, si es fes, seria que el Govern ha mirat amb els mateixos ulls sol·lícits que el cos electoral, els interessos de la futura Exposició, que fou, així mateix, un dels títols que es presentaren als electors en proposar-los la candidatura del marquès d'Alella.

Què espera el Govern? Sembla que els repetits anuncis de dimissió de l'alcalde actual han contribuït a retardar una decisió. Destituir-lo acabaria de fer la cosa complexa.

Si el fet es consumés, els nuclis consistorials haurien de prendre, necessàriament, actituds d'energia. Potser algun seguiria la protesta a desgrat, però, així i tot, hauria de seguir-la. No dubtem que uns o altres sabrien trobar la manera de fer la vida políticament impossible a aquell que vingués a ocupar un lloc que semblava reservat per sempre a la voluntat popular.

Tot amb tot, el Govern donaria un mal pas que podria originar-li la caiguda definitiva.

CONFERENCIA AL FOMENT AUTONOMISTA CATALA

Continuant la tanda de conferències, el vinent dissabte, dia 10 del corrent, a les deu del vespre, el regidor nacionalista N'Estanislau Duran i Reynals en donarà una a l'estatge social del Foment Autonomista Català, Passeig de Sant Joan, 113, sota el tema "L'obra de cultura de l'Ajuntament: Institucions complementàries i d'alta cultura".

ATENEU NACIONALISTA DEL DISTRICTE VIII

La Comissió d'organització de l'Ateneu nacionalista del districte VIII convoca, per al dia 8 del corrent, els socis inscrits a la reunió que tindrà lloc als baixos de la Royal Granja Yolanda, Salmeron, 102, a les deu del vespre, a l'objecte de donar compte dels treballs realitzats i procedir a la discussió i aprovació d'Estatuts i elecció del Consell directiu.

PRO MONUMENT RAFEL CASANOVA

Aquest vespre, a les deu, es reunirà a l'estatge de la Unió Catalanista, la Comissió pro monument Rafel Casanova.

ACCIO CATALANA A SARRIA

Demà, dimecres, a les deu del vespre, els socis d'Acció Catalana a Sarrià celebraran reunió al pis principal de la casa número 10 del Passeig de la Reina Elisenda de Montcada.

EL CENTRE CATALA DE L'HAVANA

El Consell directiu del Centre Català de l'Havana, com a conseqüència de l'elecció verificada en la darrera junta general, ha quedat constituït de la següent manera:

President, Josep Pineda Fargas; vice-president primer, Joan Aruna; vice-president segon, Antoni Claramunt; tresorer, Pere Vila; vice-tresorer, Jaume Rovira; secretari, Pere Pons; vice-secretari, Joaquim Montaner; vocals: Carles Arnavat, Pere Morales, Jaume Gispert, Josep Tarragona, Pere Martí, Artur Girona, Enric Pasols, Bartomeu Alió, Josep Camps, Francesc Tey, Bartomeu Berenguer, Ramon Papiol, Esteve Galtes, Baltasar Pagès, Marian Grau i Jaume Mestre; suplents: Joaquim Farnós, Ferran Jornet, Andreu Aballanet, Isidre Carner i Eugeni Vila.

LA FUNDACIO BERNAT METGE

LUCRECI EN CATALA

Coratjosa empresa

Tinc sota els ulls els plecs, humits encara, del primer volum, per sortir dins aquesta setmana, de la Fundació Bernat Metge. L'empresa de dur el català tota la literatura clàssica havia estat fins avui envisatjada com un somni irrealitzable: calia una forta base econòmica, lluny de tot negoci editorial, per dur-la a terme. Això donava als nostres classicistes un sentit de còmoda irresponsabilitat. Tant de bo, si, remogut l'obstacle econòmic per mà generosa, no trobéssim que hi havia, de més a més, cap impediment més íntim.

La biblioteca dels clàssics grecs i llatins, tal com l'ha planejada el seu director, senyor Joan Estelrich, aquest esperit dinàmic que ens ha vingut — fat paradoxal! — de la Illa de la Calma, comprèn el text establert de nou i una traducció literal, cenyida. No és impossible, tot convenint que és difícil, de trobar nombre de traductors capacitats. De gent, però, capacitada per establir el text de "tots" els autors clàssics, és que en tenim? Algú pot establir el d'algun; entre tots no podem establir-los tots. Ho creci i ho dic. Em sembla, doncs, que adaptant-nos a la realitat present hauria valgut més que els doctes en literatura grega i llatina triessin el millor dels textos ja establerts per tal que els traductors fessin damunt ell llur tasca, i que fos donat a la presentació del llibre, més que l'aspecte de la "Collection Guillaume Budé", els dels llatins de la "Biblioteca Garnier".

Grossa és la tasca de la Fundació Bernat Metge; jo no sé si el consell horacià, de comparar el pes de la càrrega amb la força de les espatlles, ha precedit l'arriscada decisió. Tanmateix, el vent infla ja les veles i cal que ens esforcem a dur a port, després de la llarga travessia, aquesta nau, de la qual tots en som un xic mariners. La nostra amor pròpia hi està compromesa, per tal com tot el món dels classicistes sap que en la senyera de l'arbre mestre, ultra de l'òliba i la lloba, rumbegen les nostres quatre barres.

Lucreci i Epicur

La fundació Bernat Metge inaugura les seves publicacions amb el poema "De la Natura", de Lucreci. Bona ha estat la tria.

Cap dels poetes romans, ni el refinat Horaci, que tant es fa envejar, ni el piadós i sentimental Virgili, que tant es fa estimar, no m'ha produït en conèixer-lo, la fortíssima impressió de l'agosat Lucreci; cap no he rellegit tampoc amb tan gran respecte. Respecte, admiració, entusiasme: això és el que sentim— adés una cosa, adés l'altra — en anar recorrent l'obra lucreciana.

Lucreci és un gran poeta, el poeta de més alè de l'antiga Roma (qui, havent-la llegida una vegada podrà oblidar la seva descripció de la pesta d'Atenes o de la força i els efectes de la passió amorosa?), ensems que un filòsof, més ben dit, que un apòstol de la filosofia. Amb l'entusiasme d'un neòfit accepta les doctrines d'Epicur, l'assenyat pensador atenès, fill de Neocles, nivellat per Menandre al fill d'aquell altre Neocles, a Temístocles, en el memorable dístic:

Salut, raça bessona dels dos Neocles: tu l'alliberares
d'esclavitud la pàtria, tu d'ignorància.

La major ignorància per Lucreci, com pel seu mestre, és la superstició: la temor de les deïtats, com si haguéssin de governar el món. Combatre aquesta temor, i amb ella la religió, que Lucreci presenta, retraient el sacrifici d'Ifigènia, com una font de crims, és el motiu de la seva obra. Per fer-ho, dóna una explicació física dels fenòmens i del món, heretada dels jònics a través dels atomistes Leucip i Demòcrit, i redueix la moral també a una mena d'atomisme, amb el seu principi "frueix del moment".

Quan llegim Lucreci tenim la sensació que està prop nostre un contemporani, un home inquiet pels mateixos problemes que nosaltres, sol·licitat per solucions semblants de les que admetem nosaltres. Com més vell que Lucreci no ens apareix qualsevol dels autors medievals! Darwin, Lubbock i Spencer semblen de vegades que parlin pels seus llavis; la teoria microbiana, la sedimentació de la terra, la conservació de l'energia i de la massa, tantes i tantes teories modernes, podrien prendre per lema versos de Lucreci. La seva descripció de les edats primitives sembla d'un prehistoriador "up to date"; el seu concepte de la gènesi del llenguatge és molt més vei del nostre que el que Renan—el famós Renan, de qui ara commemorem el centenari—exposa en el seu llibre tan renomenat. Fins les noves idees psicològiques, incloent-hi l'ectoplasma i la metapsíquica, poden enllaçar-se amb el poema "De la Natura". I al costat d'això, el pessimisme dels nostres dies, el desengany d'una edat cansada, que només en la ciència veu un alliberament possible, que n'és de lucrecià! Aquestes poderoses intuïcions manifesten el gran geni del poeta. Saludem-lo devotament com un progenitor de dos mil anys enrera.

Tot i això, poca de fortuna ha tingut Lucreci en les nostres lletres. Era desconegut dels nostres clàssics, qui, altrament, aristotèlics i escolàstics que eren, no haurien sabut gustar-lo. Més imperdonable és l'oblit en què l'han tingut els nostres moderns. Una traducció dels cinquanta primers versos publicada a "La Revista", és tota la migradíssima contribució que fins avui oferia Catalunya a la memòria de Lucreci.

Bella edició

Sortosament, cap dels dubtes que en començar insinuava jo, no poden aplicar-se a aquest primer volum, al text de Lucreci establert pel senyor Joaquim Balcells. Si estés segur que els altres volums han d'assolir el mateix nivell de suficiència clàssica, cert que no hauria formulat cap mena de reserva. Era prou garantia el nom del catedràtic de Literatura llatina de la Universitat per tots aquells que el coneixem i sabem la seva manera cauta, aplomada, de treballar: cal dir que la seva obra ha confirmat les nostres esperances i que és un bon auguri per tota la biblioteca.

Triple és en aquest volum la tasca del senyor Balcells: establir el text, traduir-lo, escriure una introducció.

El senyor Balcells no pateix d'allò que ell anomena el xarrampió de la hipercrítica, això vol dir que és partidari—i amb tota raó—de les solucions conservadores de la tradició manuscrita. Així no podia allunyar-se del camí marcat pels textos de Bailey i Ernout, amb els quals essencialment concorda el seu, donant-li, però, una major depuració, gairebé tipogràfica, en decidir-se a cremar tota la llenya reconeguda seca. El Lucreci del senyor Balcells és el més net de tots els Lucrecis.

La traducció és d'una exactitud literalíssima, com, de regla, han d'ésser-ho totes les de la Bernat Metge: això la fa de vegades un xic fosca—cosa inevitable. La duresa de certs passatges, en canvi, sí que hauria pogut ésser evitada. Són, però, defectes petits en comparar-los amb l'altíssima qualitat de traduir, que és interpretar el sentit, tan personal, del lèxic de Lucreci. Altrament, aquesta mena de versions tenen una valor especial, ço és, la de servir de diccionari constant a aquell qui coneix mitjanament el llatí i que amb llur ajuda pot anar seguint, vencent poc a poc dificultats, el text original. Elles, però, no impedeixen, sinó que faciliten, les versions literàries, que d'un poema cal que siguin en vers, com per exemple la de l'"Eneida", de Mn. Riber.

En la introducció, el senyor Balcells estudia la vida de Lucreci, el poema, el text i les edicions, demostrant la seva envejable erudició i la seva crítica segura. Potser la biografia hauria pogut ésser més breu, si el senyor Balcells no hagués volgut recollir tot el que hom ha dit i contradit de la fosquíssima vida del poeta romà. Molts li agrairan, però, la manera com ho ha fet, posat que, per primera vegada, aquestes qüestions són dutes a la nostra crítica.

Tot estrenyent amb efusió la mà de l'estimat amic, li deman que ens doni aviat el segon volum del seu Lucreci, enllestint de l'anunci, que hi assenyalarà les concomitàncies amb els filòsofs grecs no epicuris.

L. Nicolau d'Olwer

CARNET DE LES LLETRES

ATENEU DE GIRONA

Dissabte va inaugurar-se l'Ateneu de Girona. Molt poca solemnitat. Ni discursos inflats ni públic remorós. Eren unes quantes dotzenes de silenciosos encuriosits, homes d'ateneu, els que s'aplegaven per oir En Nicolau d'Olwer. Els voltaven les parets nobles i nues de la sala, tan gironina, greu. La conferència va ésser també una cosa així: folgada i austera. Però d'una extraordinària claror crítica, espurnejada dels llampecs de l'instint. En Nicolau va interpretar *Serverí de Girona* amb una sagacitat espontània, abans d'engrunar-lo sota els seus dits experts d'home de ciència. Revivia l'època, s'alçava una biografia, començava una crítica. L'estudi d'En Nicolau d'Olwer té alguna cosa de tot això.

Ens plavia veure tan bellament iniciat, a Girona, un Ateneu, relligador d'esperits fervorosos. Era una festa senzilla, plena de significació. Un redós intel·ligent s'obria de bat a bat. Els solitaris sortien de llur solitud per escoltar la paraula clara i sàvia.

Darrera els finestrals closos, passava el riu, eternament moridor. Els campanars gironins duien un greu ressó d'eternitat. Entre l'aigua i el bronzo, els homes apagaven llur sed infinita de cultura.

A molts els semblarà que un Ateneu és una creació frívola, vana, armari de llibres polsosos, pretext per matar el temps. Però a Girona, on el temps apar rebel a la mort, i les esglésies, els porxos i el riu esdevenen símbols indestructibles, l'Ateneu, dissabte, orejat per les paraules d'En Nicolau d'Olwer, esdevenia un veritable caliu de cultura, perdurable i roent.

Ship-boy

Converses filològiques

Solament fent una revisió completa del nostre vocabulari, comparant-lo amb els de les altres llengües d'element savi greco-llatí, podem descobrir certs castellanismes que, a primera vista, tenen tot l'aire d'ésser mots manllevats al llatí clàssic. Tal és, per exemple, *aclaració*, que ja fa temps denunciàrem, el qual mot, tenint tot l'aire de respondre a un *acclaratio* llatí i essent per tant acceptat per tothom sense cap repugnància, no és sinó, catalanitzat en la forma, el mot espanyol *aclaración*, derivat del verb espanyol *aclarar* (el verb català corresponent és *aclarir*).

Un altre pseudo-llatinisme és *alimentici*, amb què traduïm l'adjectiu espanyol *alimenticio*. *Alimentici* ens ha semblat respondre a un llatí *alimenticius* i ésser, per tant, bo en el mateix grau que *adventici* (de *adventitius*) o *propici* (de *propitius*), quan, en realitat, no és altra cosa que la catalanització de l'adjectiu espanyol *alimenticio*, creat pels espanyols amb l'ajut del sufix savi *icio* i no pas tret d'un *alimentitius*, que no existeix. Així no és d'estranyar l'absència d'un mot corresponent en les altres llengües d'element savi greco-llatí: l'italià té *avventizio* i *propizio* però no *alimentizio*, el francès té *adventice* i *propice* però no *alimentice*, l'anglès té *adventitious* i *propitious* però no *alimentitious*. Solament nosaltres, els catalans, que modernament, en lloc de prendre els mots clàssics directament del llatí, els prenem de l'espanyol, tenim, al mateix temps que *adventici* i *propici*, corresponents a *adventicio* i *propicio*, un *alimentici* corresponent a *alimenticio*. No cal dir que, posseint el català, ultra l'adjectiu savi *alimentari*, l'adjectiu de formació popular *alimentós*, cap falta no li fa l'adjectiu *alimentici*, que faríem bé de rebutjar, com un manlleu innecessari a l'espanyol.

P. Fabra

La situació a Europa

L'actitud enèrgica de França comença d'inquietar a Alemanya, puix cada cop són més els sense feina que s'ofereixen a les autoritats franceses i cada vegada són més ràpidament castigats els actes de sabotatge i reparades les avaries. Segurament per tot això és pel que el Govern alemany ha convocat sobtadament per avui el Reichstag. Regna amb aquest motiu gran expectació a tota Alemanya i es parla d'una probable ruptura de relacions amb França.

A Orient hi ha l'opinió que l'Assemblea d'Angora aprovarà per gran majoria la nota destinada als aliats. Per la seva part l'Assemblea ha decidit d'acabar les discussions en tres dies.

MAS I ROCA

Camiseria - Corbateria - Gèneres de Punt - Mitgeria

24-26 PORTAFERRISSA -24-26- TELEFON 1574 A.

REGAL: Fins al 12 de l'actual

Camises piqué Extra i reforçoa. . . . . a 10'50 ptes. Tres 30 ptes.
" color Panamà Anglés Jocs. . . . a 13'50 " " 39 "

Camises blanques forma americana, a 7'50 Pts. Tres per 21'50 Pts.

= COLLS I PUNYS = ESPECIALITAT =

FINANCES I COMERÇ

GASETA LOCAL

SESSIO DE BORSA

de 5 de març de 1923

Comentaris No em anat equivocats en el comentari darrer, donant, com donávem, la nota d'optimisme respecte els valors d'especulació de la nostra Borsa, seguint en la sessió d'ahir en sosteniment

Segueixen pujant en valentia les accions dels Automòbus, fent-se un bon nombre de transaccios iveient-se compres vertables, quedant a preus alts i ferms en la tanca del Borsí de la nit.

Es creu que aquestes accions es consolidaran a preus bastant més alts que els actuals.

El públic ha entrat amb aquestes accions, segurament, per no trobar-se defraudat altra vegada, com va passar amb la Companyia dels tramvies de Barcelona, S. A., que llurs accions estan en possessió de capitals estrangers i amb les quals han quadruplicat el capital sense comptar els magnífics dividendos repartits, i per això creiem que si ha entrat amb aqueixa afició per ésser un negoci d'uns resultats similars al dels tramvies.

Hem vist les accions ferroviàries remuntar-se, creient que torna a ésser hora oportuna per entrar amb sentit de puja, puix estan molt ferms i el mercat està ben entonat per fer una més que regular millora.

Les altres accions d'especulació han estat fermes, mes sense cap moviment digne d'anotar-se.

Els Deutes de l'Estat, sostinguts: les Obligacions, com sempre, fermes: les divises estrangeres, sostingudes i més aviat fermes: ja no cal comentar la llurs esterlina, puix que va pujant, encara que en petites doses, seguidament.

BORSI MATI

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Nords	71'50	71'95	71'[illegible]	7[illegible]'80
Alacants	71'30	71'60	71'10	7[illegible]'45
Andaluses	56'30	56'30	56'20	56'10
Oreses v.	36'50			36'50
Colonials	63'85	64'10	63'85	64'00
Metropolità	156'50	156'75	155	155
F. C. Metrop.	148			148

BORSA TARDA

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Nords	71'90	72'00	71'85	71'90
Alacants	71'70	71'70	71'50	71'50
Andaluses	56'50	56'50	56'40	56'40
Orenses	16			16
Colonials	64	64'15	63'75	64'15
Pelgueras	61'75			61'75
Metropolità	156'75	156'75	155'50	155'50
F. C. Metrop.	148	149	147'75	147'75

DIVISES ESTRANGERES

Francs, 39'60.
Idem suissos, 120'40.
Idem belgues, 34'50.
Lliures, 30'26.
Lires, 31.
Dólars, 6'42.
Marcs, 0'035.
Corones, 0'015.

BORSI NIT

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Nord	72'10	72'20	72'10	72'20
Alacants	71'75	71'80	71'75	71'80
F. C. Metrop.	148			148
Folgueras	62'00			62'00
Metropolità	152	154'50	152	154

BORSA DE MADRID

Interior comptat, 71.
Amortitzable 4 per 100, 90.
Idem 5 per 100, 99'40.
Exterior, 83.
Banc d'Espanya, 190.
Idem Ru de la Plata, 230.
Idem Hispano-Americà, 195.
Tabacs, 250.
Sucreres preferents, 88'50.
Idem ordinàries, 37.
Cèdules, 81'05.
Nords, 357.
Alacants, 257.
Francs, 39'60.
Lliures, 30'23.

NOGELL GERMANS
CANVI : VALORS : CUPONS
Rambla del Centre, 16

LLAVES I PUIGERT S. en C.
BANCA CANVI VALORS
Rambla del Centre, numero 6
Telefons 1230-1231 A

Lleuge instantàni de l'Asma

Obtingut per moltes persones que en pateixen a Barcelona.

Si un dubte pogués haver-hi al cor de tota persona que pateix d'Asma en aquesta ciutat, pel que a la veracitat tarapèutica atribuïda al "Asthmador" del doctor Schiffmann, aquest dubte s'esvaeix a condició que la citada persona es comptés en el nombre de les que han anat a la casa Segalà l'última setmana i s'han procurat una mostra gratuita.

Moltes de les que ja han assajat aqueix remei declaren d'una manera positiva que el lleuge és immediat, que les contraccions doloroses han parat, que es produeix una expectoració lliure, que es pot adoptar una posició inclinada amb tota facilitat, continuant la agradablement, que el son és tranquil i seguit, despertant amb una sensació perdurable de benestar i tranquil.litat d'esperit impossibles de descriure.

Nombrosos i espontanis testimonis proven que l'"Asthmador" del doctor Schiffmann procura un lleuge a les crisis més violentes.

El dit remei es ven a la majoria de les Farmàcies i Centres d'especifics a Ptes. 5'25, preu que el posa a l'abast de tothom.

Si un lector no pot procurar-se'l a la seva farmàcia, els rebrà de franc si envia el dit import al dipòsit del Dr. Schiffmann, Claris, 71, Barcelona.

Els que pateixen periòdicament d'Asma, faran bé de conservar aquest anunci per a recordar el nom i poder fer ús d'aquest remei en cas necessari.

BANC DE CATALUNYA
BARCELONA
CENTRAL: Rambla dels Estudis, 4
AGENCIES: Número 1, Creu Coberta. Número 2, Sant Andreu, 246. Número 3, Salmerón, 114.

VALORS, CUPONS, GIRS, CANVI I BANCA

Apartat de Correus, 531
Direcció Telegràfica
CATALONIABANK

CAMIONS
disponibles amb volqueta i sense, marques
U=S=A i A=S
Stock de totes les peces de recanvi de les dites marques
Exclusiu per a la seva venda
LANCIAS
per a omnibus i camionetes
A. ANTICH
Provença, 110.-Tel. 647 H.

SOLER i TORRA G.MANS
BANQUERS
RAMBLA DELS ESTUDIS, 13, I BONSUCCES, 1
Negociem els cupons dels DEUTES INTERIOR, EXTERIOR i AMORTITZABLE 4 per 100 i TRESOR 5 per 100 venciment 1 d'Abril vinent

Dr. Montañá (del s Hospitals de París. Pell i venèri. Sant Pau, 28, principal 2.ª

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA
Dia 5 de març de 1923

Horas d'observació: 7, 13, 18

Barómere a zero i al nivell de la mar, 752'1; 749'2; 750'7.
Termómetre sec, 15'3; 15'2; 13'7.
Termómetre humit, 10'6; 9'4; 9'0.
Humitat (centèsimes de saturació), 53; 41; 49.
Direcció del vent, NW.; NW.; NNW.
Velocitat del vent en metres per segon, 8; 12; 11.
Estat del cel, quasi tapat; nuvolós.
Classe de núvols, cirrús-stratus, cúmulus; cirrus-stratus, cúmulus; cirrus-stratus, cúmulus.
Temperatura extremes a l'ombra
Màxima, 17'8.
Mínima, 13'1.
Mínima arran de terra, 12'0.
Oscil.lació termomètrica, 4'7. Temperatura mitja, 15'4.
Precipitació aquosa, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data, 0'0 milímetres.
Recorregut del vent en igual temps, 246 quilómetres.

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIO

Barcelona: Dues pessetes cada mes. Catalunya, Espanya i Portugal, 7'50 pessetes tres mesos; 15 els sis idem; 30 un any.

Unió Postal: 25 pessetes tres mesos; 50 els sis; 90 un any.

Ha arribat de Berlín l'eminent violoncel.lista Antoni Sala, després d'haver realitzat una gran "tournée" per les principals ciutats d'Alemanya, havent obtingut grans triomfs.

La premsa el proclama com un dels millors violoncel.listes contemporanis.

En Sala donarà dos concerts a la Sala Mozart, els dies 21 i 23 del present mes, interpretant obres de Veracini, Locatelli, Bach, Brahms, Strauss, Fauré, Grant i Popper.

OCASIO UNICA
Canvi d'amo
Liquidem totes les existències a preu de cost
Gran STOCK en camiseria
Corbateria i Gèneres de punt per a Senyora, Senyor i Nen
Portaferrissa, 34

Si voleu menjar bé compreu LA CUINA CATALANA, nova edició augmentada i millorada. Llibreria PUIG, plaça Nova, 5 i demés principals.

RECLAM: Llonganissa extra i Llard de porc pur SIBERIA, a 11 i 3'50 quilo. Vicens Ferrer i Cia. P. Catalunya, 12, T. 112 A.

Fi de temporada
DESCOMPTES
20-30-40
PER CENT

	Pessetes
Elàstics Guyot	2'95
Corbates seda punt	1'45
Milions seda (reforç.)	3'35
Camises color c. i p.	9'75
Vestits llana pura	19'65
Camises pitral piqué	8'50

CAMISERIA ROYAL
PELAYO, 32

Avui començaran les Audicions Lingvofòniques (València, 245), per a l'estudi dels idiomes alemany i francès, que tindran lloc els dimarts, dijous i dissabtes, de dos quarts de set a dos quarts de vuit i de dos quarts de vuit a dos quarts de nou, respectivament.

La tòmbola de nines artístiques en obsequi de Cultura Musical Popular que ha tingut a les Galeries Arenyes, s'ha clausurat per haver-se esgotat tots els números en l'espai de tres dies. Felicitem a les senyoretes organitzadores i a Cultura Musical per l'èxit ben merescut i comuniquem per indicació de la Junta que els posseïdors dels números premiats poden passar a recollir llurs nines tots els dies, de cinc a set, fins dissabte 10 del corrent.

Si encara no usen la llàmpara
VULCAN 1/2 WAT
assageu-la i l'adoptareu
Rambla Flors 26, botiga

JOIES VILANOVA UNIO, 6

CADBURY
Bombons, Xacolata, cacao

Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona.—La vinent setmana correspont presidir les operacions en qualitat de directors de torn:

A la Caixa i Mont de Pietat (Central), Illm. senyor marquès de Alós; a la sucursal número 1 (Padró), senyor don Eduard Conde; a la sucursal número 2 (Sant Pere), senyor don Joaquim de Pol; a la sucursal número 3 (Gràcia), Illm. senyor baró de Albi; a la sucursals número 4 (Sant Martí), senyor don Antoni Maria de Orovio; a la sucursal número 5 (Sans), senyor don Joaquim Maria de Alós.

Barcelona, 3 de març de 1923.

Per a Comerç i Idiomes, Taquí-meca, etc., estudieu, senyor o senyoreta, a l'ACADEMIA COTS, carrer Aros, 10. Telèf. 5041 A. La més important d'Espanya.

Gas - Gas - Gas
30 % més barat que abans
Per cuina gasteu GAS
Per indústria gasteu GAS
Per calefacció gasteu GAS
Per llums gasteu GAS
Procediments moderns desconeguts fins ara a Espanya. Aparells consumint un 30 per 100 menys que els similars
Visiteu l'exposició de Gas Aplicaciones
J. Saludes Roseil, eng.
Plaça Santa Anna, 17
BARCELONA

El vinent diumenge, dia 11, a les cinc de la tarda, tindrà lloc a l'Ateneu Obrer de Barcelona, el repartiment de premis als alumnes del curset passat.

Per contribuir al millor èxit de tan simàtica festa ha rebut aquesta entitat importants donatius, entre altres, dels senyors don Josep Collaso i Gil, comte de Godó, Fills d'Alexandre Damians i Conde i Companyia.

RESTAURANT ROYAL
Saló de Te
cada dia te dansant de 5 a 2/4 de 8 i dinar a l'americana de 9 a 11.

Sabó "LA OCA"
QUALITAT SUPERIOR
Fabricant: J. ALERM - MATARO

Avui, a dos quarts de sis de la tarda, a la Cambra Oficial de la Propietat Urbana d'Arquitectes, el senyor Borrell i Cardona donarà una conferència sobre el tema "Resultàncies d'aspecte social derivades de l'estudi del projecte de pressupost per a l'any 1923-1924".

Ha quedat constituit a Bèlgica el Comitè d'Honor de la Fira Oficial de Mostres de Barcelona, integrat per les següents personalitats:

Presidents. — Senyor ministre belga de la Industria i Treball i senyor ambaixador d'Espanya a Bèlgica.

Vice-presidents.—Senyor Emili Jacqmain, president de la Fira Comercial de Bruselles, Echevin de la Indústria Pública i Belles Arts i senyor cònsol general d'Espanya a Anvers.

Secretari general. — Senyor Francesc Albert, delegat oficial de la Fira.

Membres. — Senyor president de la Cambra de Comerç de Bruselles; senyor president de la Cambra de Comerç espanyola a Bèlgica; senyors cònsol d'Espanya a: Bruselles, Brujes, Gant, Lovaina, Lieja, Mons, Namur, Tournai, Verviers; senyor Francotte, president del Comitè belga d'Exposicions i Fires; ex-ministre de la Indústria i del Treball; senyor Carlier, president del Comitè Central Industrial de Bèlgica; senyor Jadot, governador del Banc La Societat General de Bèlgica; senyor Haineman, administrador dels tramvies de Barcelona; senyor director de la Sucursal del Banc del Rio de la Plata a Anvers.

LINOLEUMS
PER A PISOS
Gran assortit en dibuixos
ample, 1'83 m.
el metre lineal, 15 ptes.
al dipòsit més
IMPORTANT D'ESPANYA
JOAQUIM ROSICH
Ronda St. Pere, 7
Plaça Sta. Anna, 9
Tapineria, 33
BARCELONA

Ha estat nomenat representant oficial del ministeri del Treball Indústria i Começ de la Fira Internacional de Mostres de Praga, el senyor Miquel Cuscó. La Fira es celebrarà de l'11 al 18 del que som.

missió hereditària, Educació dels

PARAIGUES
Ferran, 14, casa CLAPES

Avui, dimarts, a les vuit de la nit, començarà a l'Ateneu Enciclopèdic Popular el curset que sobre "Institucions de l'Edat mitjana" explicarà En Francesc Carreras Candi.

OCASIÓ VENC
Automòbil Studebaker
GRAN SIX
en perfecte estat, a baix preu. Salmeron, 159, 1.º, d'1 a 3

Divendres passat tingué lloc una reunió de la Llui a contra la Mortalitat infantil, per ultimar els detalls del Dia del Nadó, que enguany s'efectuarà el matí del diumenge vinent, dia 11 del corrent, captant els nens dels Col.legis a benefici de la benemèrita institució que amb tantes simpaties compta a Barcelona.

La Junta confia en que la generositat del públic l'ajudarà a sostenir i desenrotllar cada dia més una obra que tant de bé reporta a les classes menesteroses.

RIBA
Mobles per a oficines
R. CATALUNYA, 8

Ha estat remès al cap d'Obres Públiques l'expedient d'ampliació d'aigües potables de Gironella, informat favorablement per la Junta Provincial de Sanitat.

J. de Llobet Metge agregat dels Hospitals de París. Gola, Nas i Oreilles. Consulta de 3 a 5. Consulta econòmica de 12 a 2. Rbla. de les Flors, 4, primer.

En reunió general ordinària el nou C. D. del Grup Excursionista Barceloneti, ha quedat constituit de la següent manera:

President, Antoni Graupera; vice-president, Casimir Baides; secretari, Josep Frau; vice-secretari, Josep Mijà; caixer, Pere Homs; comptable, Josep Climent; bibliotecari, Salvado Miquel; vocal primer, Joan Bonet; vocal segon, Rafel Pons.

Segona Conferencia pública

del Cicle disposat respecte dels Presupostos municipals per a l'any 1923-1924, que tindrà lloc a la Cambra oficial de la Propietat urbana, Via Layetana, 43, i Magdalenes, 12, pral., dimarts, dia 6, a dos quarts de set de la tarda, a càrrec del competent arquitecte don Gabriel Borrell i Cardona, sobre "Resultàncies d'aspecte social derivades de l'estudi del projecte de presupost per a l'any 1923-1924".

Es de gran interès l'assistència, donada l'extraordinària agressivitat dels nous presupostos.

Els socis de l'Ateneu Regional Valencià obsequiaren el diumenge amb un banquet al seu president honorari, el governador civil senyor Raventós i al seu fill Manuel.

L'àpat va celebrar-se al restaurant Pàtria, assistint-hi bastants convidats.

Pinzells, Llàpis, Gomes, tintes, papers, etc.
VDA. de JOSEP SOLERNOU
Diputació, 174
entre Casanova i Villarroel

AUTOL el millor lubrificant per a automòbils, el que usa "La Hispano-Suiza" per els seus cotxes.
Olis i Materials Motor S. A.
Fontanella, 9. Telèfon. 4527 A.
Barcelona

Xacolata Garcia-Reus

El governador, de conformitat amb el dictamen de la Comissió provincial de Sanitat, ha autoritzat l'establiment d'un dipòsit de letrines al barri de Sistrells (Badalona).

Ha estat remesa al governador la petició dels hereus dels senyors Arangó, perque siguin enterrades les seves despulles a l'església que es construeix a la barriada de Sant Martí de Provençals.

PARAIGUES GARDUS
Portaferrisa, 10

Ahir el mestre cerimonial senyor Ribé anà a donar el pèsam en nom de l'Ajuntament a la família de l'ex-alcalde senyor Ròmol Bosch i Alzina.

CALENTADOR GLUCK

110 PTAS
LACOMA Hnos

10 per 100 descompte
FINS AL 10 DE MARÇ
a preus de moltes famílies dels nostres clients i com a agraiment, continua fent a tots els articles de la casa
CRISTALLERIA M. ESTEVA
Bon assortida i barata
RAMBLA CATALUNYA, 85

"Els fets culminants de la història medieval catalana"

Conferència d'En Rovira i Virgili a Igualada

L'Ateneu Igualadí de la Classe obrera, prosseguint la croada per la cultura que de molts anys ve realitzant, ha organitzat un cicle de sis conferències a càrrec, totes elles, d'homes d'indiscutible prestigi i competència en la matèria que havien de desenrotllar.

La tercera de les esmentades conferències va tenir lloc dissabte passat, 3 del corrent. Els cartells fixats pels carrers d'Igualada anunciaven que En Rovira i Virgili dissertaria entorn del tema "Els fets culminants de la Història medieval catalana".

Ja molt abans de l'hora fixada per començar, el cafè de l'Ateneu bullia de gent que s'anà traslladant al magnífic teatre on s'havia de donar la conferència.

A dos quarts de deu obrí l'acte amb un breu parlament de presentació, el president de l'Ateneu, senyor Josep Sabater.

Tot seguit pren la paraula el senyor Rovira i Virgili en mig d'aplaudiments.

PARAULES PRELIMINARS

Ciutadans d'Igualada: Aprofitant un lleure en la meva feina, he vingut a dirigir-vos la paraula, no en to de fogositat de míting, sinó amb el to familiar d'una conversa, per explicar-vos els més interessants fets de la Història de Catalunya en l'edat mitjana.

Aquesta tarda he visitat totes les dependències del vostre Ateneu, amb les seves magnífiques escoles, plenes de llum i aire; els tallers, la biblioteca... He estat a moltes poblacions, he vist moltes escoles; però confesso sincerament que el lloc d'honor pertany a les escoles del vostre Ateneu, on ha d'ésser una veritable joia l'ésser-ne alumne i l'ésser-ne professor.

M'he refermat en un criteri que molts em contradiuen. En queixar-nos de la manca d'un sistema complet d'escoles d'ensenyament català, són molts els que mantenen un criteri oposat a la fundació d'escoles privades. A mi ja no m'ho diran més, perquè els invitaré a visitar les vostres escoles i hauran de convenir amb què la iniciativa privada pot remeiar el problema de l'ensenyament a Catalunya.

I ara passem a tractar del tema de la conferència.

L'EDAT MITJANA

Dins la Història Universal, les fites que separen els períodes de temps anomenats edats, són absolutament convencionals.

No hi ha aquí un criteri únic entre els historiadors. El període que nosaltres estudiarem, que és l'anomenat edat mitjana, s'obre la invasió dels bàrbars, que començà a Catalunya a principis del segle V. La frontera que separa l'edat mitjana de la moderna es posa generalment en la presa de Constantinoble pels turcs, però en la història ibèrica es fa coincidir amb el descobriment d'Amèrica, l'any 1492. Comença, doncs, l'edat mitjana, en el segle V i fineix en el XV.

ELS VISIGODS A CATALUNYA

Era l'any 409, quan les grans onades bàrbares arribaren a Catalunya. La primera onada d'invasió era formada de sueus i vàndals, que no sojornaren a la nostra terra, sinó que passaren cap a Occident i al sud de la península.

L'any 415 vingué la invasió visigoda, assenyalada principalment per l'entrada d'Ataülf a Barcelona. Des d'aquell temps hi van haver a Catalunya elements visigods; però estudis detallats demostren que llurs principals masses tampoc romangueren molt de temps a Catalunya, abandonant-la uns anys després de llur entrada per establir-se a la Gàl·lia meridional.

Catalunya, i especialment Tarragona, foren encara essencialment romanes fins a la segona mitat del cinquè segle, a la caiguda de l'Imperi romà d'Occident, amb la conquista feta per Euric (470). Tenim en el període visigòtic el moment de la formació del germe de la Catalunya nacional.

Fins a la invasió dels moros, en els començaments del segle vuitè, passa Catalunya per les diverses fases de la seva formació ètnica. Es quan es barregen races i pobles i es va pastant i adquirint consistència l'esperit nacional. Catalunya va néixer, doncs, en el vuitè segle i es podria dir que en fou padrí Carlemany.

LA RECONQUISTA

I ve la reconquista. Carlemany s'apodera de Girona; després són reconquerides Vich i Cardona i, en començar el segle IX, ve la reconquista de Barcelona. Carlemany donà al seu fill Lluís el Piadós (que millor seria anomenar-lo així que el Piadós), la part Sudoest de la Gàl·lia, i fou aleshores quan, empès pels catalans, continuà la reconquista de la terra catalana. I en gitar els moros de Barcelona, comença la Catalunya comtal.

La nostra nació no era encara lliure. Els comtes eren funcionaris del regne, primer, i senyors feudals després, i en lligar el càrrec de comte amb el domini de la terra, es crearen les herències feudals l'any 877. Guifré el Pilós vinculà el càrrec comtal hereditari en la seva família, creant així la dinastia catalana. Aquí ja comença l'Estat català. Pel que fa a la creació de la senyera catalana i la tradició de les quatre barres de sang, res hi ha d'exacte, no passant d'ésser un motiu poètic o un moment de nove... més o meny... fantàstic.

LA INDEPENDENCIA DE CATALUNYA

La independència de Catalunya no comença encara en Guifré el Pilós, que era feudatari del rei franc, sinó un segle més tard, a la segona meitat del segle X, essent comte de Barcelona Borrell II. Era aleshores quan el moro Almançor guanyà moltes batalles als cristians i s'apoderà de Barcelona. Borrell II demanà llavors auxili al rei franc, i no havent rebut reforços de França, hagué d'emprendre la defensa Borrell tot sol, i havent-li sortit bé l'aventura amb els moros, es veié també coratjós de declarar-se de fet independent del rei franc. Però hi ha, en la separació, altres circumstàncies. El reialme franc s'afeblí degut a la lluita entre dues dinasties, fent trontollar el poder reial.

Almançor no conquistà verament Barcelona i, per tant, Borrell II no la va reconquistar. Les excursions fetes pels moros, quasi sempre tenien una sola finalitat: enriquir-se amb el botí. I l'any 985, quan Almançor entrà a Barcelona, la saquejà i se'n tornà.

LA UNIO AMB ARAGO

Tenim fins ara dues fites important: la formació de la dinastia catalana, el símbol de la qual és Guifré el Pilós, i el fet de la independència de Catalunya a les darreries del segle X, en temps de Borrell II. Després vénen per a Catalunya els temps gloriosos: en temps dels Borrells i Ramon Berenguers. Es féu la unió de Catalunya amb Aragó, de la qual fou fórmula el casament de Ramon Berenguer IV amb Petronel.la d'Aragó, l'any 1151.

Fins fa poc, tothom parlava de la unió de Catalunya i Aragó amb grans escarafalls, pintant-la com a font d'avantatges per a Catalunya. Avui que ho mirem més fredament no podem felicitar-nos-en tant. En Prat de la Riba ja assenyalà alguns dels inconvenients d'aquesta unió. En aquest enllaç desaparcix de damunt el món, internacionalment, el nom de Catalunya.

Aragó era reialme i Catalunya comtat (encara que més rica i plena), i el nom comú fou Aragó, quedant el de Catalunya esborrat de la història. I això, malgrat que la força que unificava la unió era Catalunya, que l'esperit era català i catalana també la llengua. Ha calgut la renaixença perquè ens donéssim compte de l'engany.

Amb el nom d'Aragó es designava també Catalunya, i era de Catalunya d'on sortia l'empenta per a les grans empreses, a les quals Aragó sovint posava entrebancs. Aragó se n'endugué la fama i l'anomenada.

El temperament de Catalunya i el d'Aragó són divergents. Aragó és Espanya. Unint-nos amb Aragó ens unírem amb Espanya i els dos esperits, oposats, xocaren. L'enllaç del comte amb la princesa d'Aragó fou un mal casament.

Catalunya, empesa per l'instint internacional, que dóna l'ésser fronterer amb la mar, organitzava expedicions, en les quals, en lloc de rebre l'estímul d'Aragó, en rep l'entrebanc. I Jaume I, en les seves expedicions a Mallorca i València, es trobà amb els destorbs que li posaven els aragonesos.

Encara que Jaume I marcà les provincies amb la punta del seu acer, no cal per això sostenir l'imperialisme, ja que en aquell temps les nacions eren eixamplades per la força de l'espasa.

ELS ALMOGAVERS

En parlar de l'expedició dels almogàvers no cal fer-ho amb massa il.lusió. La glòria d'aquella gent és daurada per fora, però buida per dins. Aquell grapat d'homes amics de la lluita i del desordre, forts en la guerra, però perillosos en la pau, tenien molts punts de coincidència amb les legions estrangeres dels nostres dies.

També, a voltes, els catalans ens hem deixat portar d'un impuls quixotesc.

LA FI DE LA DINASTIA CATALANA

Sota el ceptre dels Jaumes i els Peres és quan la nostra història esdevé més gloriosa, però s'acostava una gran desgràcia per a Catalunya.

A principis del segle XV, el màxim poder era el rei, el rei ho era tot. Catalunya perdé els reis propis i perdé la dinastia, trobant-se sotmesa a una dinastia estrangera després de la mort de Martí l'Humà.

L'error de Martí no assenyalant successor fou funestíssim per a Catalunya.

Eren molts els aspirants a la corona, però la lluita es concretà entre el comte d'Urgell i En Ferran d'Antequera. Es un fet indiscutible que la preferència havia d'ésser per al comte Jaume d'Urgell, ja que En Ferran d'Antequera era descendent per línia femenina.

Entre els partidaris del rei castellà figuraven en primera línia l'antipapa Benet XIII (Pere de Luna) i fra Vicens Ferrer. Encara que homes eminentíssims com En Torres i Bages hagin defensat fra Vicens Ferrer, és ben clar el dret del comte d'Urgell.

I es tramà la maniobra del compromís de Casp. Algú ha fet remarcar aquí al seny català, en buscar de resoldre el plet per la via diplomàtica abans que entaular una lluita. Però s'equivoquen. Qui tenia la raó i la força havia d'haver emprat la força per emparar la raó.

A més a més, el compromís de Casp no passa d'ésser una fórmula. El resultat es podia donar abans del fall, deduint-la de la personalitat dels jutges. En foren triats tres de catalans, tres de valencians i tres d'aragonesos. Els aragonesos eren antequeristes. Dels valencians en foren triats també dos partidaris d'En Ferran, i el que no ho era perdé les facultats mentals, i dels catalans, dos eren enemics d'En Ferran, però el tercer n'era partidari. La discussió dels jutges era, doncs, endebades. Sortí, com era de preveure, En Ferran d'Antequera.

El comte d'Urgell es revoltà contra d'ell, i En Cambó, que en un recent discurs ha fet culpable al comte de la teoria del "tot o res", ha sofert un error, perquè En Jaume va pecar del contrari; tenint la força i el dret no va saber emprar l'espasa a temps per a defensar la raó.

Els catalans d'aquell temps veieren amb indiferència com les tropes del rei Ferran, que, contravenint nostres drets, eren castellanes, es dirigien a Balaguer per castigar el comte d'Urgell del delicte de no voler retre homenatge al rei Ferran. I aviat en pagaren la culpa. En temps de Joan II, fill d'En Ferran d'Antequera, la nostra terra es veu empobrida i decadent per la guerra civil.

ELS REMENCES

Els remences tenien raó en demanar l'abolició dels mals usos; però la reialesa, en lloc de solucionar el conflicte, provoca topades i fomenta odis de classe. Pecat fou el no veure la maniobra del rei que a gratcient evità l'avinença entre la Diputació i els remences, esclatant poc després la guerra civil, que durant dotze anys anà desagnant Catalunya.

El cabdill d'aquesta lluita fou Verntallat, per al qual els partits d'esquerra contemporanis senten profunda admiració. Però només cal veure les lletres de Verntallat per donar-se compte totseguit que no era un cabdill social, sinó un servidor del rei, talment com alguns d'ara que ja sabem qui són.

Deia Verntallat que abans de pactar amb la Diputació calia fer acatament al rei. No era, doncs, un veritable apòstol de la causa dels remences: per damunt dels seus drets posava l'homenatge al sobirà, i per això el rei, agraït, en finir la guerra el nomenà noble. Hi ha coses del segle XV que es repeteixen en el segle XX.

LA UNIO AMB CASTELLA

Catalunya, en el segle XV, es veu regida per una dinastia castellana, la nostra pàtria decau, flagellada per constants guerres civils, fins al punt que es deia que Barcelona tenia llavors la categoria de Granollers, degut a l'emigració. I com si això no fos prou encara, no tarda en venir el funest enllaç dels reis Catòlics, tant enlairats pels historiaires i poetes espanyols i de tant negres presagis per a la història de Catalunya.

Ja, quan tingué lloc el matrimoni fou desproporcionada la redacció dels capítols matrimonials, puix que el patrimoni del rei català era més ric que el d'Isabel, i no obstant era l'espòs que havia d'anar a viure a casa l'esposa.

I a despit de la dita del "tanto monta, monta tanto", de fet era Catalunya qui estava sota Castella.

Fou durant el regnat d'aquest matrimoni al revés, que tingué lloc el descobriment d'Amèrica, que assenyala el pas de l'edat mitjana a la moderna.

El comerç català ja estava prou en decadència i vingué el descobriment d'Amèrica i acabà d'esfonsar-lo. La descoberta del nou món, caiguda com una rifa, descentrà l'Europa. El Mediterrà perdé la importància comercial que tenia i Catalunya se'n ressentí fondament. La història mirà llavors cap l'Atlàntic mentre el Mediterrani se convertí en el camp de la pirateria turca.

Catalunya servava, encara, una ferma esperança: rescabalar-se d'aquesta davallada comercial amb el comerç del nou món; però els volguts germans peninsulars ens tanquen les portes d'aquest nou mercat i es condemna a mort el català que tracti de comerciar amb Amèrica.

La nostra llengua, tant esplendorosa segles enrera, és ara empetitida. A l'Amèrica pogueren anar-hi els portuguesos, els anglesos i els espanyols, i per això allí hi ha pobles que parlen l'anglès, el portuguès i l'espanyol. Si a nosaltres no ens hagués estat prohibit el tracte amb Amèrica, també tindríem pobles fills enllà de l'Atlàntic, que parlarien la nostra llengua i tindrien la nostra cultura.

Es per això que no podem dir, com els espanyols, que la nostra llengua és parlada per tants milions d'homes. Ells en són culpables, i encara en fan escarni.

Com hem vist, dos fets culminants hi ha en la història de l'edad mitjana que tenen una fatal importància per a Catalunya: dues unions, dos casaments desencertats, dues famílies que no s'avenen ni s'avindran.

Tenim darrera nostra una gran història escrita; però endavant n'hi ha una altra per escriure encara. Jo crec més encara; jo crec amb En Josep Carner, que la més gran història de Catalunya encara no s'ha escrit.

Aquesta història es començarà el dia que Catalunya entri de plè i sense entrebancs, en el corrent de les nacions avançades, les quals la respectaran no pas per la força que pugui tenir, sinó per la florida de cultura. Serà aleshores quan podrem dir, fóra de les nostres fronteres, amb noble orgull: "Soc català!"

El senyor Rovira i Virgili, que fou interromput sovint pels aplaudiments del nombrós públic que l'escoltava, en finir el seu parlament fou ovacionat.

LA NACIO, EN TENIR CONSCIENCIA D'ELLA MATEIXA, ASSOLEIX LA PLENITUD DE LA SEVA PERSONALITAT.

CRONICA DE CULTURA

ASSOCIACIO PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA

En la darrera sessió del dia 17 del mes de febrer es prengueren els següents acords:

Agrair a diversos periòdics la publicació d'articles de propaganda; la remesa de la revista *La Féu*, i d'un catàleg d'una exposició del senyor Josep Isern; delegar al conseller Pelai Vidal de Llobatera i Lliurella perquè prengui part en el cicle de conferències que, organitzat per la Comissió d'Educació General de la Mancomunitat de Catalunya, se celebrarà a Lleyda; aprovar la liquidació del concert de N'Antoni Sala; fer constar el sentiment de la Protectora per la mort del pare del president de la Comissió delegada d'Igualada i dels socis Francesc de P. Potau i Francesc Millet, enviant a les seves famílies el més sincer condol; fer constar la satisfacció del Consell per no voler cobrar al senyor Galés la consignació per al porter de l'Escola Normal de Tarragona i pel notable augment de subvenció que consta en el pressupost de la Mancomunitat, que s'ha de presentar en la vinenta Assemblea i fer una nova edició dels Estatuts de l'Asociació; autoritzar al senyor tresorer perquè decideixi per a l'adquisició d'una nova màquina, i sobre la impressió de la Memória; concedir una subvenció mensual a l'escola de la Sagrada Família, de mossèn Parés, un lot de llibres a les escoles de Mollerusa i Mapa de terres de Llengua Catalana a la Secció valenciana de Nostra Parla, i felicitar l senyor J. Puig-Ferrater per l'èxit que ha tingut a París la seva obra, "La dona alegra".

Finalment, es dóna compte del projecte de contracte amb el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria per a la publicació de llibres a càrrec de la nostra Secció Editorial, destinats a les Escoles Mercantils Catalanes que s'aprova, passant-se a la Comissió Editorial pel seu compliment, i es pren nota de l'èxit de la Diada de la Llengua Catalana, celebrat a Mollerusa, a la qual hi ha d'assistir-hi el senyor Josep Grant i Sala.

LES CONFERENCIES DEL PROFESSOR EINSTEIN

En la ressenya de les conferències del professor Einstein, van aparèixer dues errades, que és interessant esmenar.

La una era a la ratlla 17 de la segona columna, que deia *Sortint-se del tema*, ha de dir, *Partint d'ell*, referint-se al principi de relativitat del qual parla al final del paràgraf anterior.

L'altra és a la ratlla 11 de la tercera columna, on en comptes d'una *N* hi ha d'haver la lletra grega *Pi*, o sigui el valor 3,141592...

CONFERENCIA D'EN DELFI DALMAU

Demà, dimecres, dia 7 del corrent, el professor D. Delfí Dalmau donarà una conferència en el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, dissertant sobre el tema "Els mètodes moderns d'ensenyament de llengües".

La conferència serà il.lustrada amb demostracions de lingüòfono.

Fets Diversos

CAIGUDA CASUAL

Teresa Estrada, de 62 anys, caigué casualment pasant pel Pont de Can Dragó, a la via del ferrocarril del Nord, produint-se una ferida contusa al parietal i commoció cerebral, de pronòstic greu.

Fou curada al Dispensari de Sant Andreu, des d'on fou traslladada a l'Hospital Clínic.

DEL MUNICIPI

Inauguració del Grup Escolar Baixeres

La inauguració oficial de les tasques del Grup Escolar "La Farigola" (Vallcarca) se celebrarà el pròxim divendres, dia 9, a migdia. Aprofitant aquesta avinentesa, la Banda Municipal donarà un concert a la dita barriada.

L'Ajuntament convida a l'acte a totes les entitats culturals de Barcelona i a les famílies de les alumnes matriculades.

El retorn del Marquès d'Alella

L'alcalde accidental senyor Maynés ha rebut un telegrama del senyor marquès d'Alella comunicant-li que arribarà a Barcelona pels volts del dies 9 o 10 del mes que som.

Les Escoles Baixeres

Les alumnes matriculades a l'Escola Baixeres que no hagin rebut avís per començar les classes, es poden presentar des d'avui, dimarts, a la dita Escola, de nou a dotze i de tres a cinc.

Visites

Ahir visitaren a l'alcalde els senyors Puig Porta i Puig i Esteve, de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, per demanar de l'Ajuntament una subvenció per les escoles que sosté aquesta entitat.

També el visitaren, per a complimentar-lo, el diputat a Corts senyor Miracle i el president de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, senyor Carles de Fortuny.

Crònica social

LA VAGA DE LA FABRICA "RUBI INDUSTRIAL"

Dels 200 obrers que hi havien en vaga a la fàbrica "Rubí Industrial", van entrar ahir novament al treball 50 homes i 10 dones.

Forces de la guàrdia civil vigilen per a garantir la llibertat del treball.

LA CONFERENCIA D'EN SALES

Diumenge passat, a la tarda, va donar la seva anunciada conferència, a l'estatge social del Sindicat Lliure de Cambrers, del carrer de Ponent, el president de la Unió de Sindicats Lliures, Ramon Sales.

Féu història de la passada lluita social a Barcelona, fent una apologia dels principis que informen els Sindicats Lliures, recomanant el major entusiasme per a prosseguir l'obra que realitza aquell organisme.

Criticà després l'actuació de les altres organitzacions obreres, demostrant els errors de doctrina i de tàctica que els guien. Fa tot seguit un estudi del moviment feixista italià i acaba proposant la unió de les forces proletàries i dient que el Sindicat Lliure es l'únic que pot arribar a la unió dels obrers.

Van parlar després els companys Montolio i Planell, demanant a la concurrència un donatiu per a la família de l'obrer Amadeu Campí, assassinat al Clot fa alguns dies.

L'ASSEMBLEA DE FORNERS

Diumenge passat va celebrar-se l'assemblea general dels obrers forners al Sindicat Lliure Metal.lúrgic del carrer de Guàrdia, núm. 14.

Presidí Antoni Vives, aprovant-se l'acta anterior i l'estat de comptes. Després d'alguna discussió restaren aprovades les bases que foren presentades a la classe patronal, i a continuació va procedir-se a la renovació reglamentària de la Junta directiva.

UN DETINGUT

Ahir fou detingut un obrer anomenat Josep Pérez per suposar-se'l complicat en l'assassinat d'Amadeu Campí.

EL CONGRES DELS VIDRIERS

La primera sessió transcorregué un xic moguda, discutint-se llargament la tasca del Comitè de Relacions i dels Comitès de Vagues de Catalunya i d'Espanya.

Després, el Congrés es va descompondre en ponències per a estudiar les noves bases i condicions de treball, i organització interna de la Federació general d'obrers vidriers.

Ahir a la nit havia de reunir-se el ple del Congrés, discutint-se i aprovant se les ponències, donant-se per acabades les tasques de l'Assemblea.

EL CONFLICTE DELS VIDRIERS

Dissabte passat els patrons i els obrers vidriers tingueren una reunió, sense que fos possible arribar a un acord.

Malgrat això, sembla que la vaga seguirà essent local, com fins ara, i no general per tot Catalunya com s'havia pretengut en principi.

EL MITING DELS RAJOLERS

Diumenge passat, al matí, va celebrar-se, al teatre Victòria, el míting organitzat pel Comitè de Vaga dels rajolers per a donar compte del curs de la vaga.

Parlaren diferents oradors, que pronunciaren llargs parlaments, explicant els motius del conflicte, que segueix sense resoldre's.

Solament han acceptat les bases cinc cases de les 45 que hi ha a Barcelona.

Els obrers tenen la seguretat que tots els patrons rajolers acceptaran les llurs pretensions, ja que no demanen més que treballar a jornal, com s'havia convingut en les bases que signaren els patrons, i en les quals s'excloia per complet el treball a preu fet.

CONFERENCIA SUSPESA

La conferència o "conversa socialista" que havia de donar diumenge passat, al vespre, el senyor Campalans, a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, fou suspesa per malaltia del conferenciant.

Probablement se celebrarà el dissabte vinent, dia 10.

COMISSIO MIXTA DE BARBERS I PERRUQUERS

Aquesta Comissió Mixta està estudiant la demanda del Sindicat Lliure Professional de Perruquers i Barbers; és a dir, que la Borsa del Treball, que funcionava al local de la Federació Patronal, es traslladi al seu estatge social, carrer d'En Guàrdia, 14, conforme prevenen les bases aprovades per totes dues Societats.

De l'assalt del tren obrer

HI HA CATORZE PROCESSATS

El Jutjat de la Barceloneta ha declarat conclosa la sumària que instruïa per homicidi de Marian Monterde i robatori de 91.803'30 pessetes que portava en el tren obrer del Poble Nou el pagador de la Companyia de M. S. A., senyor Lacambra, el dia primer de setembre de l'any passat.

Un dels atracadors, anomenat Víctor Quero Lahoz, va morir també a conseqüència dels trets que va engegar-li un artiller de les bateries immediates al Camp de la Bota, resultant ferit un altre, anomenat Ramon Recasens.

Pels delictes indicats hi ha processats i empresonats Josep Francès Jarque, Marcell Silva Vilasuro, Francesc Verdú Simó, Antoni Mas Gómez i Jaume Rius Mauri.

Processats i en llibertat provisional: Simó Solà Guardia, Josep Maria Botella Moya, Asunció Mas Gómez i Maria Camarasa Cortés.

Processats en rebeldia: Antoni Jiménez Martínez, Ramon Recasens Miret, Francesc Cuñat Marcó, Carles Anglès Corbella i Manuel Ramos Alonso.

PALAU DE LA GENERALITAT

Ha tornat de Madrid el diputat de la Mancomunitat don Joan Casanovas.

* * *

El Consell de Pedagogia ha invitat el senyor president de la Federació de Mestres de Catalunya, don Josep Barceló i Matas, per tractar de la futura Setmana Final de l'Escola d'Estiu.

* * *

L'Assemblea de la Mancomunitat reprendrà les seves tasques el vinent dimecres, dia 7, a les quatre de la tarda.

Noves religioses

Sant d'avui: Sant Oleguer, bisbe de Barcelona, i Santa Perpètua, màrtir.

Exercicis espirituals

El dia 19 de març, a les onze del matí, començarà a la casa d'exercicis espirituals de la Cova de Sant Ignasi de Manresa una tanda d'exercicis espirituals per a homes, segons l'admirable sistema de Sant Ignasi de Loyola.

Aquesta tanda es donarà en llengua espanyola, i durarà cinc dies en complet retirament.

Per cel.la dirigir-se amb temps al P. director de la Santa Cova.

El Temple Expiatori de la Sagrada Família

Avui, dimarts, a les deu de la vetlla, el senyor Martí Matlleu disertarà sobre el Temple de la Sagrada Família a l'estatge de l'Acadèmia de la Joventut Catòlica, Baix de Sant Pere, 1, 3 i 5, principal. La conferència serà il.lustrada amb projeccions.

L'acte serà públic.

Secció Marítima

Moviment marítim

Vaixells entrats

Vapor espanyol "Ramón", de Màlaga i escales, amb càrrega general. Amarrat moll d'Espanya W. Consignatari, Fill de Ramon A. Ramos.

Vapor alemany "Undine", de Cardiff, amb carbó. Amarrat moll de Ponent Nord. Consignatari, Torrabadella.

Vapor espanyol "Ampurdanés", de Palamós, amb càrrega general. Amarrat moll d'Espanya W. Consignatari, Enric Freixas.

Balandra espanyola "Rosa Batiste", de Garrucha, amb càrrega general.

Vapor espanyol "Rey Jaime II", de Mahó, amb càrrega general i 43 passatgers. Amarrat moll de Muralla. Consignatari, Amengual.

Vapor espanyol "Atlante", de Càdiz i escales, amb càrrega general i 5 passatgers. Amarrat moll d'Espanya Nordest. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Goleta espanyola "Comercio", de Sant Feliu, amb càrrega general.

Vapor espanyol "Andalucía", de Càdiz i escales, amb càrrega general i 192 passatgers. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Veler italià "Cesare Augusto", de Bona, amb carbó.

Vapor italià "Bellenden", de Mazagon i escales, amb càrrega general. Amarrat moll del Rebaix. Consignatari, Ibarra i Companyia.

Vapor espanyol "Jacinto Verdaguer", de Vigo i escales, amb càrrega general. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vapor noruec "Colombia", d'Androsand, amb bacallà. Amarrat moll de Muralla. Consignatari, Emberg.

Vapor espanyol "Santa Rosa", de la mar, amb peix. Amarrat moll de Llevant. Consignatari, Marlés.

Vapor espanyol "Rey Jaime I", de Palma, amb càrrega general i 44 passatgers. Amarrat moll de les Drassanes. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vapor anglès "Otteburn", de Nova York i escales, amb càrrega general. Amarrat moll d'Espanya Est. Consignatari, Ramírez germans i Delgado.

Vapor alemany "Neapel", d'Hamburg i escales, amb càrrega general. Amarrat moll de Sant Bertran. Consignatari, Ricard Torrabadella.

Vaixells despatxats

Vapor espanyol "Cabo Cullera", amb càrrega general, per a Bilbao i escales.

Vapor espanyol "Cabo Santa Pola", amb càrrega general, per a Marsella i escales.

Vaixells sortits

Vapor espanyol "Reina Victoria Eugenia", amb càrrega general, cap a Buenos Aires i escales.

Vapor espanyol "Cullera", amb càrrega general, cap a Cartagena i escales.

Vapor espanyol "A. Cola", amb càrrega general, cap a València.

Vapor espanyol "Antonia", amb càrrega general, cap a Gandia i escales.

Vapor espanyol "Angela", amb càrrega general i trànsit, cap a Nova York i Tarragona.

Vapor espanyol "Polar", amb càrrega general i trànsit, cap a Santa Creu de Tenerife.

Vapor espanyol "María", amb el seu equip, cap a la mar.

Vapor italià "Ellelsden", amb càrrega general, cap a Cette.

Vapor espanyol "Ramón", amb càrrega general, cap a Marsella.

Vapor espanyol "Rey Jaime II", amb càrrega general, cap a Mahó.

Vapor espanyol "Rey Jaime I", amb càrrega general, cap a Palma.

AGENCIA HAVAS
AGENCIA RADIO

TELEGRAMES

DE FRANÇA

Les pluges fan desbordar nombrosos rius : El vent s'emporta un circ eqüestre

París, 5.—Es reben notícies de diversos departaments, anunciant que els temporals han causat greus perjudicis.

A Limoges, el riu Vienne ha inundat nombroses cases. En aquesta comarca el temporal ha arrancat molts arbres i ha destruit les línes elèctriques, telegràfiques i telefóniques. Les fàbriques han hagut d'interrompre el treball. La vall del Vienne presenta un aspecte desconsolador.

A Bordeus un cicló d'extraordinària violència ha causat perjudicis d'importància. El Circ Rancy ha quedat completament destruit. El vent s'emportà el circ eqüestre com si fos una ploma. Afortunadament no hi hagué desgràcies personals. El temporal ha arrancat nombrosos arbres i ha destruit diverses xemaneies. La pedregada ha causat danys de molta importància en les collites. El riu Garona ha experimentat una crescuda extraordinària, inundant alguns barris de la ciutat i els defores.

De Marsella comuniquen que el temporal ha interromput les comunicacions telefóniques i telegràfiques entre Lió i París. El Ródan presenta un aspecte imponent.

A Angers, els Maine s'ha desbordat, inundant els molls i la cripta de l'església de la Trinitat. En molts carrers ha quedat interceptada la circulació.

A Perpinyà el temporal de vent ha estat de gran violència. Una avaria a la línia va interrompre el servei de tramvies durant molta estona. El temporal motivà grans retrassos en els tren.—Havas.

París, 5.—A la regió de París, el Sena ha experimentat una considerable crescuda, arribant les aigües fins a un nivell de 4'32 metres.

Les aigües han pujat durant 24 hores, 58 centímetres.—Radio.

UNA CARRERA MOTOCICLISTA GREUS ACCIDENTS :: DOS MORTS I DOS FERITS

Marsella, 5.—A la carrera a pujada de Camp, efectuada ahir, es registraren dos accidents greus.

El corredor Sabatier, que prenia part a la prova motociclista, s'estrellà contra una cuneta, resultant ell i un espectador ferits de gravetat.

El corredor Grua, per un accident, la causa del qual es desconeix, es despenyà amb la seva màquina per un terraplè.

El motor volcà, quedant a sota els dos ocupants, els quals moriren al cap de poca estona.—Radio.

EL CONGRES DE LA FRATERNITAT LLATINA

París, 5.—*Le Journal*, parlant del Congrés de fraternitat llatina que ha de celebrar-se a Lió, diu que s'observa la cristal.lització d'un vast moviment que ha de crear al món un front fraternal llatí que no serà ni polític, ni militar, però, no obstant, serà un front, ja que darrera seu viurà el pensament llatí.

Afegeix *Le Journal* que Lió, Milà o Bucarest, Brussel.les, Madrid o Lisboa i Río Janeiro, Buenos Aires o Mèxic haurien de cercar la seva moral estètica a Londres, Nova York o Berlín, a menys que tots els països llatins s'acostin, formant un conjunt de civilitzacions i que tots els ciutadans llatins adquireixin de nou l'esplendorós valor que tingueren fa dos mil anys.—Havas.

EL COMUNISTA MARTY ELEGIT DIPUTAT PROVINCIAL

El Havre, 5.—En l'elecció parcial a diputats provincials a l'Havre ha resultat elegit el comunista Marty per més de 3.000 vots, amb una majoria sobre els altres candidats.—Radio.

LES REGIONS OCUPADES

El Govern alemany convoca sobtadament el Reichstag per a avui dimarts

Gran expectació a tota Alemanya .·. Es parla d'una probable ruptura de relacions amb França

Berlín, 5. — Ha estat molt comentada la sobtada convocatòria del Reichstag per a demà dimarts. El Gabinet de l'Imperi s'havia reunit ahir a la tarda per examinar la situació derivada de les noves mesures franceses a les regions de Darmstadt, Mannheim i Carlsruhe.

Segons el "Tageblatt" la brusca convocatòria del Reichstag sembla indicar que el Govern no limitarà les seves decisions al trametiment d'una protesta. La "Gaceta de Voss" insisteix també en la importància de la pròxima sessió del Reichstag. Segons el mateix diari el senyor Cuno es proposa fer una declaració sobre el conjunt de la política interior i exterior d'Alemanya.

Tota la Premsa ajuda al canceller i declara que la seva decisió de convocar al Reichstag demostra que considera greu la situació.

No se sap encara si la declaració de Cuno anirà seguida d'un debat. Això dependrà de les converses que el canceller tindrà avui amb els caps dels diferents partits polítics.—Radio.

Berlín, 5. — Diu un diari que s'apropa una ruptura de les relacions diplomàtiques amb França. En els círculs alemanys regna gran excitació.—Radio.

ELS BANCS BERLINESOS HAN DECIDIT NO ACCEPTAR ELS BITLLETS FRANCESOS I BELGUES

Berlín, 5. — Segons els periòdics els Bancs berlinesos han decidit no acceptar ja els bitllets de Banc francesos i belgues i no fer avenços en cap negoci sobre les divises de tots dos països aliats.— Radio.

UNA NOTA DEL GOVERN FRANCES SOBRE LES CENSURES DEL CANCELLER CUNO

París, 5. — Com a resposta a les censures dirigides pel canceller Cuno a l'ocupació de la Ruhr per part de França, el Govern francès ha publicat aquesta tarda una nota oficiosa en la qual es manifesta que França no desitja la destrucció econòmica d'Alemanya ni tampoc el domini sobre el ferro produït per Alemanya. França desitja solament ésser pagada en les reparacions que li són degudes. Alemanya ha lliurat fins el 31 de desembre de 1922, 5.890 milions de marcs or i França ha rebut només 1.799 milions que no són prou per sufragar les despeses d'ocupació. —Radio.

EL PLA DE REPARACIONS ALEMANY

Berlín, 5. — En certs círculs es creu que el Govern publicarà aviat el pla de reparacions que el senyor Bergmann estava encarregat d'exposar verbalment a la fracassada conferència de París.—Radio.

COMUNICACIO OFICIAL DE LES NOVES OCUPACIONS

París, 5. — El Govern francès ha notificat oficialment a l'ambaixador d'Alemanya l'ocupació de Carlsruhe, Manheim, així com els tallers de reparacions de Darmstadt, portada a cap amb motiu dels actes de sabotatge comesos al canal d'Herne, on foren tirades a fons voluntàriament dues barcasses, amb el propòsit d'impedir la navegació. — Havas.

TRANQUIL.LITAT A BOCHUM :: DESARMAMENT DE LA POLICIA A GELSEKIRCHEN :: ELS VAQUISTES I ELS SENSE FEINA

Dusseldorf, 5. — Notícies rebudes de Bochum acusen tranquil.litat.

Les autoritats locals han declarat que la situació que s'ha travessat durant els darrers dies fou provocada per agents nacionalistes d'altres llocs.

El diari "Freiheit", òrgan comunista de Dusseldorf, diu que en aquesta regió hi ha més de vint mil vaguistes.

La meitat dels obrers de les fundicions de Bischopp prop de Duisburg es troban sense feina a conseqüència de la manca de matèries primes i de carbó.

A Gelsekirchen han estat desarmats dotze oficials i trescents individus de policia, els quals foren detinguts i transportats en automòbil a la zona no ocupada.

En el transcurs del recent desarmament de la policia de seguretat de Bochum foren descoberts molts canons i gran quantitat de cintes per a ametralladores, municions i explosius.

Un nombre considerable d'obrers sense feina, procedent de la zona no ocupada sol.licita treball diàriament de les autoritats franceses.

Segons manifestacions de molts d'ells, el nombre d'obrers sense feina que hi ha actualment a Berlín, passa de cent mil. — Havas.

MILLORA LA SITUACIÓ FERROVIARIA

Dusseldorf, 5. — Millora la situació en els ferrocarrils. Actualment circulen a diari 136 trens de viatgers.

A Osterfeld foren aixecats els rails en algun troç. En sabotatge fou descobert a temps per evitar un accident. Han entrat a la Ruhr 516 vagons. Han estat tramesos cinc trens a Itàlia, tres a França i dos a Bèlgica.

A Essen continuà ahir l'operació començada el dia anterior a l'estació del Nord.

Es nota cert cansament entre els ferroviaris, els quals troben llurs salaris insuficients. — Radio.

EL SINGRESSOS DE FERROCARRILS

Dusseldorf, 5.—Ahir foren contractats sis obrers especialistes ferroviaris, pujant el total d'alemanys a set cents.

L'ingrés de ferrocarrils, únicament a la zona franco-belga, direcció de Colònia, s'elevà el passat febrer a cent vint milions de marcs.

Malgrat de la reducció del tràfec, el públic alemany pot agafar els trens militars i són acceptats en aquests les seves mercaderies. — Havas.

TRENS D EOARBO CAP A FRANÇA, BELGICA, ITALIA, SUISSA I HOLANDA

Dusseldorf, 5.—Ahir sortiren de l'estació de Wedau amb direcció a França, tres trens de carbó i dotze amb destí a Itàlia, Suissa i Holanda.

De l'estació d'Hohenduberg sortiren dos trens de carbó, amb destí a França.

També sortí de la mateixa estació un tren cap a Bèlgica.

Les autoritats s'han incautat d'un centenar de vagons abandonats a la via, els quals foren traslladats immediatament a Wedau.—Havas.

Dusseldorf, 5.—Han estat expedits a França tres trens de carbó i altres tres a Bèlgica.

A l'estació d'Essen les autoritats d'ocupació s'han incautat de quaranta locomotores, tres cents vagons pel transport de carbó, tres vagons-restaurant i catorze vagons de viatgers.

El tràfec per vint-i-quatre hores en les línies fèrries ha ascendit de 16,000 quilómetres a 20,000.

Malgrat les repetides prohibicions del Govern alemany, són utilitzats pels viatgers 233 trens que circulen diàriament. —Havas.

INCAUTACIO D'UN IMPORTANT TALLER DE REPARACIONS, TRENS I DIPOSITS DE CARBO I LOCOMOTORES

Dusseldorf, 5.—Les autoritats d'ocupació s'han incautat d'un important taller de reparacions a Mulhey, així com de l'establert a Speldorf.

A l'estació de Mulhey les autoritats d'ocupació s'incautaren de seixanta vagons que contenien cok, trenta vagons de carbó, cent locomotores en reparació, un important dipósit de carbó, en el qual havien 8,400 tones d'hulla, 4,000 de cok i gran quantitat de materials per al servei de les locomotores.—Havas.

ES NORMALITZA EL SERVEI DE CORREUS DE RECKLINGHAUSEN

Dusseldorf, 5.—A Recklinghausen el servei de correus alemanys ha tornat a donar curs a la correspondència de l'Administració francesa. Funcionaris municipals de l'esmentada ciutat s'ocupen en organitzar, d'acord amb l'autoritat militar francesa, una policia verda per substituir la que ha estat suprimida.

A les regions de Weitmar i de Bochum s'han autoritzat reunions dels sindicats. Els secretaris d'aquestes han assegurat que havien recomenat a llurs membres que s'abstinguessin de qualsevol manifestació i es mantinguessin en ordre.

A la regió d'Essen és cada vegada més freqüentada la sopa popular. L'atur s'extén a la regió de Recklinghausen i molts obrers minaires han demanat feina a les autoritats franceses.—Radio.

DETENCIONS PER SABOTATGES

Dusseldorf, 5.—Han estat detinguts el director de l'exclusa número 7 d'Herne com a responsable d'un sabotatge; els caps de les estacions de Buer i Werterholtz, també per sabotatge; a Bredeny han estat detinguts 8 policies vestits de paisà que excitaven a la resistència; el director de correus de Recklinghausen ha estat condemnat pel Consell de guerra a sis mesos de presó per negar-se a transmetre telegrames i a vendre segells als militars francesos.

A Essen una patrulla féu alguns dispars contra uns sospitosos, sense ferir-ne a cap.—Radio.

LA REQUISA DELS DOTZE MILIONS I LA IMPRESSIO DE BITLLETS DE BANC

Berlín, 5.—El general Degoutte adreçà ahir una lletra al director del Reichsbank, anunciant-li que resta en peu la requisa dels dotze mil milions dels quals s'apoderaren recentment les autoritats franceses.

La lletra afegeix que està disposat a tornar els clixés i les planxes per a la impressió de bitllets de Banc contra rebut i la publicació del fet de la gestió.—Havas.

COMBAT ENTRE NACIONALISTES, SOCIALISTES I COMUNISTES :: 30 FERITS

Berlín, 5.—A Augsburg (Bviera) s'ha registrat un recentíssim combat entre nacionalistes, socialistes i comunistes, resultant, a conseqüència de la col.lissió, trenta ferits, cinc d'ells greus.—Havas.

EL TRIBUNAL ARBITRAL FRANCO-ALEMANY :: SUBSTITUCIO DELS JUTGES ALEMANYS

París, 5.—El Tribunal arbitral mixte franco-alemany ha celebrat avui la seva Assemblea general.

Com es recordarà, el Govern del Reich, al.legant consideracions de conveniència política, prohibí als seus jutges que col.laboressin en l'obra de justícia internacional estatuida pel Tractat de Versalles.

De conformitat a ço que es preveu a l'esmentat Tractat, els jutges alemanys foren substituits per magistrats pertanyents a potències neutrals, elegits segons la llista establerta per la Societat de Nacions.

L'Assemblea s'ha reunit per rebre aquests jutges neutrals.

El ministre de Justícia, M. Colrat, donà la benvinguda, fent notar en el seu discurs que en el moment en què el Tribunal es preparava per solucionar nombrosos i importants problemes, el Govern del Reich ordenà amb duresa als seus magistrats que es neguessin a col.laborar en aquesta obra. Aquesta ordre i el protexte que s'invocà per a això, significaven el desconeixement del caràcter d'aquesta jurisdicció, tota vegada que davant d'un tribunal no pot al.legar ningú conveniències polítiques, sinó únicament raons de dret. L'absència dels magistrats alemanys obliga, per tant, al Govern francès a emprar el procediment previst a l'article 304 del Tractat de Versalles amb el fi d'assegurar el funcionament regular de l'esmentat Tractat.

El senyor Colrat terminà el seu discurs, donant les gràcies als magistrats de les potències neutrals que han substituit els alemanys, expressant-los particularment el seu reconeixement per haver contestat a la crida de França per a procedir en justícia.

Contestant al discurs del senyor Colrat, el president del Tribunal digué que aquest fou establert, com es recordarà, al marge de tota política com a evident demostració dels progressos realitzats en dret internacional.

Declarà així mateix que els àrbitres pertanyents a les potències neutrals, tindran la convicció que el sentit de la neutralitat es converteix, en el cas d'aquest tribunal, en esperit d'imparcialitat, al servei del dret.

Els interessos que representa França, així com els que representa Alemanya, tenen advocats davant aquest tribunal i aquests advocats sortiran de l'Audiència amb el ple sentiment d'haver obtingut justícia.—Havas.

UN DISCURS DE LORD DERBY EN PRO DE L'AMISTAT FRANCO-BRITANICA

Liverpool, 4.—El ministre de la Guerra, lord Derbey, en un discurs pronunciat a l'Associació Conservadora Obrera d'aquesta població, declarà que l'aliança més estreta amb França és la garantia major per aconseguir la pau.

—Si França—afegí lord Derby—no hagués butjà l'última proposició que li fou feta per Bonar Law, relativa a les reparacions, no hem de culpar-la per això. Es precís examinar els dos aspectes que aquesta qüestió té per als francesos. El tractat de Versalles, sempre en vigor, dóna a França el dret d'exigir a Alemanya la determinada quantitat en concepte de reparacions, però és possible, i fins probable, que aquesta xifra sigui massa elevada. No obstant, és necessari que Alemanya pagui fins al límit extrem que permetin les seves capacitats. Fa ja tres anys que els francesos esperen i no reben res, després de fer molts concessions. Jo no sóc d'aquells que diuen que França ha obrat malament, no del punt de vista pràctic. Jo crec que el Govern britànic ha fet bé no separar-se a França en l'ocupació de la Ruhr. El cor està sempre amb els francesos; el meu cap, en canvi, està a l'altre costat del Rhin; però no farem res que sigui susceptible d'impedir la realització de les prediccions sobre l'èxit fetes pels francesos.

L'orador fou molt aplaudit.—Havas.

D'ORIENT

L'Assemblea Nacional d'Angora decideix acabar les discussions en tres dies

Londres, 5.—Telegrafien des de Constantinoble als periódics, anunciant que l'Assemblea Nacional està desolta a que les discusions s'acabin en tres dies.

L'opinió general és que la nota del Govern, destinada a ésser comunicada als aliats, serà aprovada a l'Assemblea per gran majoria.—Havas.

Londres, 5.—Segons les últimes notícies rebudes d'Angora, sembla que la Gran Asemblea acceptarà les propostes del Govern amb algunes modificacions en les clàusules económiques i financeres del Tractat de Lausana.

Es creu inútil la reunió d'una nova conferència, podent continuar els contacte llers de les respectives potències.—Havas.

EIS TURCS CRIDEN L'ATENCIÓ DELS ALIATS SOBRE LA VIOLACIO EN EL CANVI DE PRESONERS

Londres, 5.—Comuniquen de Constantinople que Adnan-Bei ha fet una gestió prop dels Alts Comissaris aliats per cridar llur atenció sobre ço que diu una violació pels grecs relativa al canvi dels presoners. El ministre turc ha declarat als Alts Comissaris que declinava qualsevol responsabilitat per les conseqüències d'aquesta violació i ha afegit que esperava instruccions d'Angora.—Radio.

LA CREU ROJA CONTRA LA SUSPENSIO DEL CANVI DE PRESONERS TURCS I GRECS

Ginebra, 5.—El Comitè internacional de la Creu Roja, informat que el Govern grec tracta de suspendre la repatriació de presoners i ostatges, com a conseqüència de l'expulsió dels grecs d'Anatólia, ha ressolt, d'acord amb la conferència de Lausana, que aquesta repatriació no ha d'ésser suspesa definint a la Secretaria de la Conferència que realitzi actives gestions en pro de la solució de l'assumpte.—Havas.

EXPLOSSIO D'UNA ALTRA BOMBA A EL CAIRE

El Caire, 8.—Ha esclatat una bomba en el Quarter militar [illegible]. Cal lamentar un mort i quatre ferits.—Radio.

LA SENYORA

Maria Negre Juny

ha mort a l'edat de 72 anys

(A. C. S.)

Els seus afligits fills Ramon i Concepció, germans Esteve i Carlcia, fills polítics, germans polítics, néts, nebots, cosins i parents tots i la casa Ramon Aguye, de Barcelona, Figueras i Londres, i les raons socials AGUYE I NOGUER, de la Bisbal, AGUYE CAROS I RECASENS, PALET AGUYE I CAROS, de Palamós; OLIVER AGUYE I COMPANYIA, de Cassà de la Selva, en assabentar els seus amics i coneguts de tan dolorosa pérdua, els preguen que la tinguin present en llurs oracions i se serveixin concórrer a la casa mortuória, Rossend Nobas, 12, Clot per acompanyar el cadàver a l'església parroquial i d'allí al Cementiri.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

CONFERENCIES

PREMSA ASSOCIADA : CORRESPONSALS :

D'ESPANYA

Einstein a la Academia de Ciencies

A l'Acadèmia de Ciències se celebrà ahir, a les quatre de la tarda, l'anunciada sessió per a la remesa al savi professor alemany Einstein del títol d'acadèmic corresponent.

Minuts abans de les quatre arribaren a l'Acadèmia el rei, al qual acompanyaven el marquès de la Torrecilla i el seu ajudant senyor Butler.

Poc abans havia arribat també el professor Einstein, que vestia de frac, i la seva senyora.

El monarca fou rebut a la porta de l'Acadèmia pel rector de la Universitat i president de l'Acadèmia, doctor Rodríguez Carracido, i gairebé tots els acadèmics.

El rei passà al saló i ocupà la presidència, asseient-se a la seva dreta el ministre d'Instrucció pública senyor Salvatella, i l'ambaixador d'Alemanya, i a l'esquerra el president, marquès de la Torrecilla.

El saló estava completament ple d'un públic selectíssim, moltíssims acadèmics i algunes dames.

La senyora d'Einstein ocupava un seient a la primera filera.

Entre els assistents hi havia el marquès de Figueroa, el comte de Peña Ramiro, Torres Quevedo, Madariaga, generals Marvà i Aranaz, i moltíssims acadèmics.

Obert l'acte pel rei, el professor Einstein entrà al saló acompanyat dels acadèmics senyors Casares i Cabrera.

Einstein passà a ocupar l'últim lloc de l'estrada.

El rei s'aixecà i digué:

—L'objecte d'aquesta sessió és fer remesa al savi professor Einstein del títol d'acadèmic corresponent que la Reial Acadèmia de Ciències li atorga.

El secretari donarà compte de l'acta.

En efecte, el secretari de l'Acadèmia llegí l'acta en la qual es prengué l'acord.

Seguidament, el catedràtic i acadèmic senyor Cabrera pronuncià l'anunciat discurs sobre el tema "Anàlisi de les teories d'Einstein".

No és solament—digué—autor de la teoria de la relativitat, sinó que ha creat altres diverses teories en diversos rams científics, qualsevol dels quals bastaria per a consolidar el seu prestigi de savi.

Einstein ha vingut a donar entrada a noves idees, fent una veritable religió en les que semblaven intel·ligibles des del temps de Galileu i de Newton.

Seguidament el rei remeté el títol al savi professor alemany.

Aquest pronuncià un curt discurs en alemany, que després llegí en espanyol el professor senyor Casares.

—Els prego—deia el discurs—que se serveixin acceptar el meu agraïment.

Això serveix per estrènyer els llaços i demostrar que les forces espirituals que uneixen els pobles no poden esser destruïdes per les tempestes polítiques.

Les paraules pronunciades pel savi espanyol senyor Cabrera m'han arribat al cor i demostren la forma conscient i afectuosa amb què ha estudiat el meu treball i la meva vida.

Com el poeta he de dir jo ara: Valli menys alabances i que se'm llegeixi amb aplicació.

Parlà del desenrotllament científic d'Espanya, i creu que l'Europa destruïda d'avui pot tombar els ulls vers aquest país en l'esperança que haurà de trobar-hi el ressorgiment de tot el que espera.

Seguidament pronuncià un curt discurs el president de l'Acadèmia doctor Rodríguez Carracido, el qual digué que el dia d'avui és per a l'Acadèmia de joia.

L'acte que estem celebrant és un acte excepcional, sense precedent, però justificat.

A savi màxim, la màxima solemnitat.

Estudià a continuació la Teoria d'Einstein, de la qual digué que era el grau de la perfecció.

Durant la guerra, en el moment en que el Rei d'Espanya vetllava pels presoners, Einstein, elevant-se també com el monarca espanyol, per damunt la batalla, treballà a favor de la humanitat fent una obra de concòrdia.

Féu el resum dels discursos el ministre d'Instrucció pública, senyor Salvatella, el qual començà expressant la profunda complaença que tant al Rei com al Govern causaven el donar compliment a les iniciatives que la Universitat i l'Acadèmia havien tingut respecte a Einstein.

Això demostra—digué — que la ... al damunt culte a les altes prerrogatives de l'esperit humà.

Einstein ha proporcionat un gran servei a la humanitat; la seva obra és de les que no desuneixen ni separen, al contrari, serveix sempre per a unir tots els homes.

Espanya agraeix al savi professor alemany Einstein que hagi vingut a visitar-la i desitja que s'emporti al seu país la convicció que a Espanya poden arrelar i fructificar tots els sistemes científics.

Pot també emportar-se'n una altra convicció, i és que si al seu país o en altres països castigats per la guerra no trobés l'ajuda econòmica necessària per al desenrotllament dels seus estudis, a Espanya ho trobarà sempre.

Acabà la sessió de l'Acadèmia de Ciències tributant-se grans aplaudiments al savi professor Einstein i al Rei.

LES CONFERENCIES DE L'EINSTEIN

El savi alemany Einstein marxarà a Saragossa, on donarà diverses conferències, invitat per aquell claustre universitari.

LA JORNADA MINISTERIAL

El cap del Govern ha manifestat aquesta tarda que el dia d'ahir el va passar al camp i que en tornar es va trobar que no hi havia cap novetat.

Avui ha despatxat amb el Rei, sense posar a la seva signatura cap Decret.

Ha anunciat el president que el Consell de demà serà continuació del celebrat divendres, perquè els ministres de Finances, Foment, Guerra i Treball tenien diversos assumptes pendents.

— Al ministeri d'Estat han facilitat avui les següents notícies:

Ha tingut lloc a Montevideo la inauguració del monument al cèlebre general uruguai don Josep Artigas.

A la cerimònia assistiren, entre altres personalitats, el ministre d'Espanya a la dita capital, don Manuel Garcia d'Avila, ostentant la representació del Govern i pronunciant, amb tal motiu, un discurs, expressió dels sincers sentiments de la nació espanyola.

Ha entrat a formar part del Govern de l'Uruguay, com a ministre de la Guerra, il·lustre coronel Rivero, antic alumne de l'Escola Superior de Guerra de Madrid.

Amb aquest motiu ha estat complimentat per l'agregat militar a la Legació d'Espanya a Montevideo, felicitant-lo en nom de la nació, de l'exèrcit i de la dita Escola.

— Amb el Rei han despatxat avui el president del Consell i els ministres de torn que ho eren els d'Estat i Gràcia i Justícia.

— Ha tornat de Bilbao el director general de Seguretat, una vegada acabada la visita d'inspecció feta als serveis policíacs d'aquella capital.

Al migdia ha conferenciat amb el ministre de la Governació, per donar-li compte del seu viatge.

El ministre de Foment ha rebut aquest matí la visita d'una comissió de flequers, que han sol·licitat que interposés el seu valiment prop de l'Ajuntament, a fi que els sigui tornat l'import de la farina incautada pel municipi durant el temps en què aquest s'ocupà de l'elaboració del pa.

També ha rebut el senyor Gasse el cardenal Benlloch, que li ha donat les gràcies per l'interès demostrat en les obres d'endegament del riu Arlanzon.

— Al ministeri del Treball han facilitat al migdia una nota relacionada amb el voltatge que hauran de tenir les Companyies d'electricitat durant l'any actual per fixar la reial ordre referent a l'elevació del flúid.

— El ministre de la Guerra ha manifestat als periodistes que l'havia visitat el capità general de la regió, per donar-li compte dels actes que se celebraran en honor del sergent Vallo quan arribi aquest a Madrid el dia 8 o el 9 del corrent.

Sembla que un d'aquests actes consisteix en un banquet que li serà ofert pels sots-oficials i sergents de la guarnició.

Al senyor Alcalà Zamora l'ha visitat aquest matí el senyor Villanueva, mantenint ambdós una extensa conferència.

Els periodistes han preguntat al ministre de la Guerra sobre el què havien tractat en aquesta conferència i ha dit que l'entrevista no havia tingut cap importància política.

LA DISOLUCIO DEL PARLAMENT

Segons informes d'origen oficiós, de no esdevenir esdeveniments imprevistos, el dia 23 d'aquest mes es publicarà el decret de dissolució de les actuals Corts.

La qüestió del Marroc

El comunicat de Guerra d'anit

Zona oriental.—Les bateries de Tizzi-Azza i posició Nord feren foc sobre un grup enemic, que dispersaren.

Trobant-se de servei al campament de Tafersit, se li disparà el fusell al legionari Salvador García, fent-se una greu ferida a la mà esquerra.

Sense novetat en les posicions del territori.

Aviació.—Pel mal temps no es feren vols.

Zona occidental.—La posició de M'Talza fou hostilitzada ahir per un grup d'uns 300 harquenys, vinguts de la part de Tuguitza, essent contestats per fuselleria i canó, rebutjant l'enemic, que abandonà les seves posicions, sofrint baixes, tenint la posició un mort i un ferit, tots dos indígenes, de la Mehalla.

Cap més novetat en el territori.

UNS RUMORS

Hi ha hagut un gran moviment en el Consell Suprem de Guerra i Marina.

S'assegurava que havia recaigut un acord en el referent al comboi de Tizza i respecte al general Navarro.

En el Tribunal es guarda gran reserva sobre tot això.

EL DIMARTS SE CELEBRA CONSELL DE MINISTRES

Demà, dimarts, es reuniran els ministres a la Presidència, a dos quarts de sis, per a celebrar Consell.

UN COMENTARI DE "LA EPOCA"

Diu *La Epoca*:

S'ha comentat molt avui la jubilació del Tribunal Suprem.

En els cercles polítics es recordava que En Ciudad Aurioles, encara que no era conservador, havia estat mantingut en el seu càrrec per En Dato, primer i després per En Sànchez Guerra.

Pel demés, la persona del substitut, ex-governador civil de la "província" de Barcelona en època lliberal es prestigiosa i mereixedora de la elevació a dit càrrec.

DE LA MORT D'EN DATO

S'ha celebrat la "vistilla" de la causa per la mort d'En Dato.

Fins ara són 21 els encartats al sumari.

L'interessant d'aquest acte judiciari és que en el mateix es resolt si han de continuar processats tots fins aquí o si amb relació a alguns hi haurà sobresseïment.

Els rumors que circulaven respecte a aquest punt eren contradictoris.

Es deia a l'Audiència, no sabem amb quin fonament, que per a tretze dels processats hi havia sobresseïment i sols acusació contra vuit. Entre aquests, demés de les figures principals i ben conegudes, es diu que hi han el conegut pel "Florista" i En Maure Bajatierra.

A darrera hora es diu que demà seran posades en llibertat la mare d'En Casanellas i la dona d'En Nicolau.

L'ENTERRAMENT DE L'ANTON DE L'OLMET

Ahir, diumenge, a les quatre de la tarda, s'efectuà el trasllat del cadàver de Lluís Anton de l'Olmet del dipòsit judicial al cementiri de l'Almudena.

A l'acte hi assistiren nombrosos escriptors, periodistes, actors i artistes.

Presidiren el dol el ministre de Marina, oncle de la vídua del senyor Olmet, el R. Rey Soto, el senyor Rocamora i un parent del finat.

A la plaça de Manuel Becerra el P. Rey Soto resà una absolta, acomiadant-se el dol.

EL PROCES D'EN VIDAL I PLANA

Els diaris parlen dels antecedents del crim del teatre Eslava.

Creuen que En Miquel Pascual pot esclarir els misteris del mòvil de l'assassinat, ja que fou amic primer d'En Vidal i després de l'Anton, Ressenyen un viatge a Barcelona, Madrid Barcelona com a redactor industrial de "El Parlamentario", havent de cobrar a Barcelona una quantitat per a dit periòdic, i en lloc de veure's amb l'Anton de l'Olmet, s'entengué amb En Vidal i Planas. Es parla també de certes recomendacions perquè li estrenessin una comèdia que no li cumpliren.

Una nova donada per En Pascual a En Vidal sembla que determina una acusació contra l'Olmet per part d'En Vidal.

Avui han declarat davant el jutjat Elena Manzanares, amiga d'En Vidal, Miquel Pascual el representant de l'empresa, l'actor Carles Martínez de Baena, un dependent del teatre i un mosso del cafè de Plateria. Totes les declaracions han estat favorables a l'agressor.

El jutge ha estat a la presó Model i ha aixecat la incomunicació al processat, el qual s'ha ratificat en la seva primera declaració.

Aquest matí ha arribat a Madrid la mare d'En Vidal i s'espera al seu germà, tinent coronel d'enginyers, que resideix a Valladolid.

DE CATALUNYA

FIGUERES

A la Biblioteca Popular -:- Els empedrats

Durant el mes de febrer han assistit a la Biblioteca Popular 1,196 lectors, distribuïts així: 759 homes, 177 dones i 260 infants. Han estat consultades 865 obres.

— El Comitè Permanent de Festes es reuneix constantment per preparar el programa dels festeigs que hauran de celebrar-se en les tradicionals fires de la Santa Creu que anualment tenen lloc a primeries de maig.

— Aviat serà un fet l'empedrat de la carretera de Madrid a França en la seva travessia per la nostra ciutat. La millora afectarà als carrers de la Junquera, Girona, Placeta i Nou. L'Ajuntament hi contribueix amb la meitat del'import de l'obra, i l'Estat amb l'altra meitat.

Sembla que l'Ajuntament concurrirà a la subhasta que ha estat anunciada.

ESPLUGA DE FRANCOLI

Futbol -:- La Festa de l'Arbre

— El dia primer del mes se celebrà per primera vegada la Festa de l'Abre, que resultà molt lluïda.

Hi assistiren les autoritats locals en corporació i els alumnes de les Escoles públiques i col·legis particulars.

La festa tingué lloc en la Plaça de l'Església i al Passeig d'En Canyelles.

Si tothom aplaudí l'arrencament de les raquítiques acàcies de la Plaça de l'Església, generalment s'ha criticat, amb raó, que també s'hagin arrencat els formosos i corpulents plàtans del Passeig de Canyelles, crítiques que ha recollit el periòdic local *El Francolí* en raonats i respectuosos articles, que no han estat escoltats pel senyor alcalde, president i àrbitre de la Comissió organitzadora i instrument dòcil de la U. M. N.

VICH

Esport :: Conferència :: Pel monument a En Pep Ventura

El programa de partits de futbol a l'Esbarjo per aquest mes de març és esplèndid: Dia 4, Marià Ausa contra Olot F. C.; dia 11, Marià Ausa contra Espanya, de Barcelona (reserva); dies 18 i 19, partits amb el Martinenc (primer equip); dies 25 i 26, Marià Ausa contra Cette F. C., de Cette (França). Aquesta sèrie de partits han desvetllat gran expectació.

— Diumenge, dia 25 de febrer, En Jaume Raventós, dels Serveis d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya, va donar una conferència a la Joventut Catòlica, seguint la sèrie de les organitzades per la Congregació Mariana; va dissertar tres quarts d'hora sobre temes d'educació i moralitat, amb gran encert i precisió. Va ésser presentat en curtes, però atinades frases, per En Josep Maria Pierola, president de la Secció Literària de la Congregació.

— Ens diuen que les entitats Catalunya Vella, Foment de la Sardana i Orfeó Vigatà del Conservatori organitzen una festa a la primera d'aquestes Associacions per recaptar cabals destinats a la subscripció pel monument al gloriós músic empordanès. En donarem més detalls.

— El funcionari municipal el nostre amic Vicens Serra ha estat aprovat en els exàmens que pel càrrec de comptador municipal han sofert els aspirants davant un tribunal constituït en la capital d'Espanya. No cal dir que tots els amics celebrem l'èxit merescut.

— Continua la secada, agreujada amb vents constants; la comarca del Ter presenta cada dia pitjor aspecte. Els vells diuen que fa més de quaranta anys que no s'havia vist secada tan persistent.

SITGES

Conferència d'En Massó i Llorens

Dijous passat tingué lloc l'anunciada conferència de l'il·lustre diputat de la Mancomunitat En Manuel Massó i Llorens, desenrotllant el tema "L'obra de la Mancomunitat de Catalunya".

En Salvador Soler—president de la Joventut Nacionalista, entitat organitzadora de la conferència—obrí l'acte. Elogià l'activitat patriòtica del conferenciant, i es referí especialment a l'homenatge que se li acaba de dedicar amb motiu d'haver creat una beca destinada a subvencionar els estudis d'un noi obrer. Acabà demanant els aplaudiments de l'auditori per tan preclar patriota. Fou justament aplaudit.

Seguidament s'aixecà a parlar En Massó i Llorens, el qual, després de remerciar les paraules d'En Soler, recordà que la Mancomunitat de Catalunya fou la primera victòria obtinguda en la lluita per l'ideal, constituint-se el 6 d'abril de 1904 al saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat. Si bé la R. O. que la creà autoritzava les altres regions de l'Estat espanyol per crear organismes anàlegs, Catalunya ha estat l'única nacionalitat ibèrica que ha sabut aprofitar aquesta disposició.

La Mancomunitat, que fou creada com organisme purament administratiu ha anat evolucionant i avui en dia és la representació genuïna de la Nacionalitat Catalana; la Mancomunitat constitueix la unitat estable de la nostra terra. Tothom, amics i enemics, veu avui que la Mancomunitat és el primer pas cap a la llibertat de Catalunya.

A Madrid han posat sempre tota mena d'obstacles al seu desenrotllament. Un ministre, el senyor Alba, arribà a l'extrem de publicar una R. O. protestant que la Mancomunitat establís nous centres d'ensenyament. Però no obstant aquestes traves, la Mancomunitat realitza avui una magnífica obra.

Enumera tot seguit la llarga llista d'institucions culturals i tècniques que el nostre Govern incipient té establertes.

La Mancomunitat té instal·lats 6,000 quilòmetres de línies telefòniques, té construïts 800 quilòmetres de carreteres i té en projecte 7 ferrocarrils secundaris, els quals, però, trigarem a veure'ls, perquè a Madrid tenen encallada l'autorització.

La Mancomunitat catalana atén els vianants pobres i emprèn campanyes contra el tifus, el paludisme, etc.

En els temps actuals veiem un enardiment nacionalista dintre la joventut, que clama per solucions radicals del nostre problema. I quan demana aquestes radicals solucions no ho fa pas sense fonament. En efecte, enumera una pila de xifres que demostren que Catalunya és més rica i més apta pel treball que Espanya.

Cita el cas d'un delegat d'Hisenda que hi havia a Barcelona, que deia que per aquella delegació passa tot el pressupost de l'Estat espanyol.

Abans del desvetllament nacionalista, Catalunya era una bassa d'oli. Fèiem l'aleta als espanyols i quèiem servint en una deplorable badoqueria provinciana. A Madrid consideraven que Catalunya no necessitava més que l'aranzel, i en matèria cultural no feien ni fan res per Catalunya.

Al començar el desvetllament nacionalista, ens redreçàrem victoriosament; ens adonàrem de la nostra superioritat i pensàrem només en Catalunya.

Hi ha qui diu que Barcelona absorbeix. Barcelona absorbeix, en efecte, totes les activitats de Catalunya, però si no hagués estat Barcelona encara estaríem molt endarrerits en el nostre desvetllament nacional. Ultra això, la Mancomunitat retorna a les comarques catalanes la riquesa concentrada a Barcelona.

Tot seguit passà a referir-se especialment a l'Escola del Treball i a l'Institut de Mecànica i Eletricitat aplicades.

L'Escola del Treball és un centre de formació professional obrera. No té cap escola comparable en tota la Península ibèrica. Aquesta escola ha merescut l'elogi entusiasta de diferents savis estrangers que han visitat Barcelona.

Els alumnes, al finalitzar els estudis, fan viatges de perfeccionament acompanyats dels seus professors i subvencionats per l'Escola. També hi ha premis i concursos anuals.

Té demés una Biblioteca organitzada a la moderna, amb llibres relacionats amb els estudis que allí es donen i altres de cultura general. També s'hi troben bon nombre de revistes tècniques i literàries. Existeix també l'Associació d'Ex Deixebles, perfectament organitzada.

L'Institut d'Electricitat i Mecànica aplicades, en quant a l'ensenyament, és superior a l'Escola del Treball, però el seu cens d'alumnes és inferior.

En l'ensenyament primari la Mancomunitat no pot donar un pas que no sigui deturada pel Govern d'Espanya. El problema cultural primari no entrarà en vies de solució fins que els nois catalans deixin d'ésser educats en llengua que no és la seva i en escoles que fugen de la realitat.

La tasca cultural de la Mancomunitat de Catalunya restarà incompleta fins que es pugui fer càrrec del noi català des que reprèn la primera lletra fins que acaba la carrera.

Deixem en pau—acaba dient En Massó i Llorens—els que són cecs, que per ells no surt mai el sol; treballem mentrestant nosaltres sota aquest sol roent que ens il·lumina fins que surti, esplendent, el sol magnífic de la llibertat de Catalunya.

Sorollosos i entusiastes aplaudiments donaren fi a la brillant, eloqüent i documentada conferència del nostre digníssim i estimat representant a la Mancomunitat de Catalunya.

REUS

Conferència d'En Nicolau d'Olwer

El partit de futbol jugat aquesta tarda entre l'Espanya F. C., de Barcelona, i el Reus Deportiu, ha quedat a un a zero a favor de l'Espanya (gol apuntat de "fee-kik").

— El títol de la conferència que properament donarà al Foment Republicà Nacionalista l'ex-regidor de l'Ajuntament de Barcelona i membre del Consell Central d'Acció Catalana, senyor Lluís Nicolau d'Olwer, és "Llibertat i Nacionalisme".

OLOT

Futbol -:- Conferències

La Directiva de l'Olot F. C. ha merescut unànims elogis per les millores fetes en el camp de futbol. No dubtem que això li servirà d'esperó per portar a cap les altres que té projectades.

— Aquest mes donarà una conferència sobre socialisme, en el Casal Català, el senyor Serra i Moret.

També sabem que la Junta del Casal Català està fent gestions perquè vinguin a donar-ne elements d'*Acció Catalana*. Virgili, pel que hi ha gran interès en escoltar-lo i en particular N'Antoni Rovira i ...

— L'últim nombre de *La comarca d'Olot* insereix l'editorial de LA PUBLICITAT *L'idioma espanyol a Catalunya*.

BADALONA

L'Ajuntament :: Concert :: Conferències

La Corporació municipal ha acordat, per unanimitat, donar el nom del doctor Baldomer Solà, a un dels nous carrers de la ciutat.

— El dia 14 tindrà lloc al teatre Victòria un selecte concert de l'Orfeó Badaloní, a profit de la Casa Empar.

— A l'Acadèmia Vilà, l'enginyer senyor R. Sànchez donà dues conferències sobre Termologia, molt interessants.

— Al Círcol Catòlic interessà vivament la conferència que sobre la pròxima peregrinació a Roma donà el senyor Dalmau.

— Diumenge passat, a les set, va tenir lloc la tercera conferència quaresmal. L'audició musical anà a càrrec de la senyoreta Mercè Sanmiquel, executant al piano la "Dansa X", de Granados, i de la senyoreta Josepa Serra Vinyes, la qual executà "Le murmure du vent" i "Estudi de concert", Saner; foren molt aplaudides.

El tenor Josep Ubach cantà "El Pescaire", de Schubert, acompanyat al piano per Salvador Valls. Acte seguit, Ivon l'Escoj desenrotllà magistralment la conferència sobre "L'Educació del llenguatge: greus defectes que cal evitar". Fou ovacionat.

VALLS

Conferències :: La seca :: Visita :: El pont de Vilarrodona

Pels dies 24 i 25 d'aquest mes està anunciada la visita dels Cavallers de Sant Jordi.

El dia de l'arribada efectuaran una visita col·lectiva a l'altar de la Mare de Déu de la Candela. A la Biblioteca Popular, En Joan Montou desenrotllarà el tema "Nostra orientació", i En Joan A. Maragall parlarà de "La missió de la dona catalana dintre el nacionalisme".

L'endemà, al local de l'Associació Catalanista tindrà lloc un míting, parlant-hi els següents senyors: Angel Morera, Manuel Thió i Geroni de Moragas.

— La seca persistent, que amenaça portar-nos una anyada dolenta, comença de desesperar els nostres pagesos.

En canvi, el vent no ens vol deixar. A aquesta comarca, que ordinàriament ja n'està ben tocada, fa més de quinze dies que la ventada, amb curtes intermitències, hi bufa de valent.

El vespre del divendres s'emportà bona part de la teulada de la casa del serraller senyor Bonachí, caient unes quantes vigues damunt d'un llit on més d'una vegada hi dormia un fill seu. Sortosament, aquell dia era fora.

— Ha estat aquí per tal de visitar la Biblioteca Popular, el senyor Jordi Rubió, director d'Instrucció pública de la Mancomunitat.

— Sembla que aviat es tornarà a construir el pont de Vilarrodona, que el riu Gayà s'endugué per la tardor de l'any 1921 quant l'aiguat de "Sant Cinto", com ja en diu el poble.

COMUNICAT

SENYORS JURATS

En judicar la causa contra el guàrdia Joan Carratalà per l'assassinat consumat en la persona del meu pobre fill Almançor i el frustrat en la meva, considerant que no es tracta d'un crim vulgar ni terrorista, sinó d'un crim que afecta el més profund de la vida ciutadana: L'autor fou un agent de l'autoritat, que està obligat precisament a defensar les nostres vides i hisendes.

Tingueu present que el mort no féu altra cosa que increpar a qui maltractava a la seva vella mare en el seu domicili mateix i que tot i essent cert que la víctima cridés *bribón* al guàrdia això comprova el maltracte que el Carratalà donava a la seva mare.

Comproveu pels mateixos carters que us serveixen i que coneixien al meu fill per ésser un de llurs caps, si el creieu capaç d'haver agafat el guàrdia pel coll, sense oblidar que àdhuc essent cert per ésser el guàrdia més corpulent i forçut que la seva víctima i estar enfortit per l'autoritat que revestia, fàcil li hauria estat desfer-se'n i dominar-lo.

No oblideu que em vaig veure precisada a renunciar a l'acusació privada per la temença que alehores imperava a Barcelona, i que gràcies a Déu avui ja no existeix, i que aquest temor fou la causa que els advocats ens abandonessin. Quin ja en la delegació de policia, rodejat de guàrdies diu que va veure el meu fill, na no seria el d'aquest pobre camàlic que posar les mans al coll del seu matador i ficar-se'n una a la butxaca (¿per què, si no usava armes?) i en canvi no va veure el guàrdia disparar contra el meu fill perquè al primer dispar sortí fugint.

Fixeu-vos, jurats, periodistes i assistents a la vista, en què està terminantment provat que el guàrdia disparà deliberadament contra meu; poseu la vostra atenció quan es llegeixi el sumari en què els únics testimonis eren la meva criada Carme i jo, ja que els altres diuen que al primer tret fugiren, afirmem en la declaració feta en aquella horrible hora que el guàrdia disparà contra meu; fixeu-vos en la posició en què ens trobàrem tots quan es realitzà el crim que angoixa la meva vellesa; oïu bé ço que els metges en llur informe afirmen clara i rodonament: "Que és inadmissible que un projectil rebotat pogués ferir dues dones". I mediteu si qui disparà contra una pobra dona i mare, de 80 anys d'edat, necessita que un home l'agafi pel coll per fer foc contra d'ell.

Jurats: No oblideu que sou ciutadans de Barcelona. Feu justícia.

QUITERIA GOY

Darrera hora

DE BARCELONA

UN FERIT GREU

A dos quarts d'una de la nit, Enric Palacios, de 25 anys, solter, s'engegà un tret al pit al water-closet de l'Orxateria Valenciana del carrer de la Unió.

En estat greu fou portat a la Casa de Socors del carrer de Barbarà i després, traslladat al Clínic.

DE ESPORTS

FUTBOL

EL BARCELONA BAT NOVAMENT EL F. T. C. PER 2 A 0

Els tres equips hongaresos que ens han visitat poden classificar-se poc més o menys de la següent manera:

M. T. K., el màxim de ciència futbolística. El rendiment col·lectiu portat a límits quasi inversemblants i sense el més petit esforç en aparièncla.

U. T. E., equip de fogositat sorprenent on què al da ratlla d'atac es mostrava salment avassalladora, en conjunt, tot l'on no ens impressionava, per la seva rapidesa.

F. T. C. (que ha vingut mancat de dos dels seus millors elements) desorientació en els individus, que si bé d'un valor positiu, no saberen trobar quasi mai la soldadura mitjançant la qual poguessin fer endevenir més compacte l'equip en el seu conjunt.

I d'un onze el qual mancni precisament l'homogeneitat no pot esperar-se'n grans sorpreses. En el partit de diumenge, amb tot i presentar-se modificats els *backs* i davanters, la impressió no fou pas millor que la del primer dia.

En cert que la segona part tingué moments tan mauscis i de tant escàs interès, degut a la laxitud dels nostres equipiers, que pot dir-se que les situacions de veritable interès foren quasi nul·les

En primer terme, el porter no féu sinó confirmar la poc falaguera impressió del primer dia; bloqueja la bala amb un estil deplorable; és tardà a desfer-se'n i no sap evitar les escomeses dels davanters contraris. Per ell, aquests dos partits no han pas estat gran cosa, amb tot i que no li han mancat ocasions de lluiment.

La defensa, a càrrec dels germans Takaks, es mostrà més segura, en particular el dreta; no juguen dur, però en canvi recorren a recursos poc elegants en lleturar les escapades contràries. Ens feren, però, una millor impressió que el dia abans.

Notable va ésser la tasca del mig centre, que en certs detalls ens mostrà un element notable; passa molt bé als davanters, però no juga igual quan és qüestió de posar-se a la defensiva. Ella ales procuraren ajudar-lo, però ens semblaren inferiors a ell.

La davantera, també lleugerament modificada al començament, ens féu cobrar en una tasca més positiva que el dia abans; el centre xutà en dues o tres ocasions de manera notable; en canvi Toth d'esquerre, no tingué tantes ocasions com en el dia anterior.

El Ferencvarbsi ha jugat com sense ànims, visiblement mancat de qualque element per ell indispensable; sol succeir moltes vegades que un equip dóna un major rendiment pel sol fet de trobar-se animat per la presència d'un *partner*, el qual sap comunicar-li una grossa confiança. Creiem que és el cas present.

No es tracta, indubtablement, de cap equip superior als que de la seva terra l'han precedit, però també sinceriament creiem que en altres circumstàncies donaria molt més joc que en l'ocasió present.

El Barcelona no tingué pas tampoc una gran tarda; per indisposició d'En Torralba hagué de jugar en el seu lloc En Planas, el qual fou substituit per En Conrado. Durant la primera part la cosa fou passadora; no es veieren coses brillants, però sí de suficient interès perquè el públic li prestés la deguda atenció; s'havia marcat un gol, aconseguit d'un free-kick vorejant l'àrea de penal i el qual, superbament tirat per En Pleta, rematà En Gràcia amb el cap.

En reprendre's el joc es notaren nous canvis en l'equip: l'Alcàntara substituint a En Samora, el qual passava al lloc d'En Samitier, que havia de jugar de davanter.

El resultat fou deplorable, puix rarament es veié joc. El públic en donar senyals d'impaciència, féu que els jugadors, després d'algun altre canvi, finalment passessin cadascú al seu lloc. Això féu que el joc anés novament augmentant en interès i que per fi el Barcelona, en dues o tres arrencades, ens ensenyés alguna espurna del seu bell estil; per dissort això fou passatger, acabant-se el match en mig de la fredor general.

S'havia aconseguit un nou gol pel mitjà d'En Martínez, el qual rematà una pilota tesa molt finíssima pel *keeper* hongarès.

Arbitrà En Vela, que no estigné pas del tot encertat, sobre tot en els of sides, però fou imparcial, just és reconèixer-ho.

L'equip del Barcelona ja ha estat indicat i elogis hongaresos: Weis, Takaks I i II, Welheim, Czada, Fuhrman, Hofer, Krovaso, Pataky, Toth i Wiener.

Durant la segona part En Krovazo hagué d'ésser retirat, a causa d'una forta contusió que va rebre.

L'ESPANYOL CEDEIX ELS PUNTS A L'EUROPA I DESPRES ES BATUT PER 4 GOLS A 1

Era un secret a grans veus que el partit de diumenge no passaria d'una ficció; amb tot i que els directors dels Clubs semblaven prendre's en seri el match i portaven el seu paper fins quasi a no posar-se d'acord per nomenar l'àrbitre (!) no aconseguiren despistar sinó parcialment el públic, pel qual, donc, no fou una sorpresa en veure que l'Espanyol a l'hora de començar solament tenia set jugadors, ço que naturalment no aprivà als restants d'ésser amatents en sortir tot seguit que s'havia signat l'acta corresponent, fent donació dels punts.

Aquesta "truca" (d'alguna manera hi ha que anomenar aquest fet), confessem que ens repugnen en gran manera, ja que no tenen res d'esportius. Però fins prescindint d'això, creiem que el públic és digne d'ésser tractat amb un més gran consideració.

Si l'Espanyol, portat per la seva "fobia" i pel seu dalit d'obstacle a tot, fins supeditant la seva pròpia conveniència, creia haver de codir els punts a l'Europa, res hi ha que dir en haver avisat amb la deguda anticipació, en lloc de sorprendre la bona fe dels espectadors.

I el mateix diem pel que toca a l'Europa, que no comprenem el per què ha donat un signe tan evident de feblesa en renunciar a guanyar un enemic del qual, avui per avui, res ha de témer.

L'Europa, amb aquest acte seu tan irreflexiu, s'ha fet més mal del que ell mateix es pensa; des del llastimós afer dels carnets, el Club sembla rodolar per una pendent perillosa, i seria una llàstima que aquesta entitat tan catalanesca fins ara, de la qual tots podem enorgullir-nos per la seva obra tan sana i tan esportiva, en uns instants d'obcecació malmetés tot el fruit de la seva obra d'anys.

Per a guanyar les causes justes n'hi ha prou en veure la sinceritat amb què hom obra i no són necessàries coalicions d'una bona fe tan dubtosa, com seria aquesta, en el cas present.

Val la pena que ho mediten detingudament els directors del Club europeista; ells i el futbol català ne sortiran beneficiats.

Ens hem anat apartant del que fou l'encontre, que amb caràcter amistós es jugà una vegada closa l'acta de la pèrdua de punts per a l'Espanyol.

Els equips, sota l'arbitratge d'En Castillo, s'arrengleraren per l'ordre que segueix:

Europa: Bordoy, Serra, Vidl, Xavier, Pelaó, Artisus, Pellicer, Julià, Cros, Olivella i Alcàzar.

Espanyol: Vilarrodona, Canals, Lluigé, Trabal, Elias, Sanahuja, Olariaga, Tonijuan, Gonzàlez, Ventura i Juanico.

El partit constitui una bona exhibició dels europeistes, els quals tot i trobant-se molestat pel fort vent regnant, aconseguiren dominar netament. A poc de començar, una precisa centrada de l'Alcàzr donà ocasió a que l'Olivella aconseguis el primer gol d'un certer xut.

El joc, en tot la resta d'aquesta primera part, anà decaient, lluint-se En Vilarrodona en el marc espanyolista.

El segon gol fou obra d'un magnífic cap d'En Cros, poc abans d'arribar-se al descans.

En el segon mig temps, l'Espanyol es reanimà força, atacant amb bastanta empenta. Un penalty, tirat per En Canals, fou el seu gol.

Vers el final, els ànims europeistes tornaren a refer-se, dominant un altre cop netament i obtenint dos nous punts, pel mitjà d'En Cros, aprofitant una passada d'En Pellicer, i de l'Olivella d'un bon tir.

El joc, que a la primera part resultà molt ensopit, fou més animat a la segona, havent-se distingit molt En Bordoy, Vidal, Pelaó i Cros.

L'àrbitre, bé.

El partit Europa-Barcelona, es jugarà diumenge vinent?

De fet, el Comitè "Nacional"... de Madrid, sembla insistir en què no poden prorrogar-se les dates ja fixades per jugar-se els partits de quart de final del Campionat d'Espanya.

Això és bastant complicat, puix la de les diverses "regions" en què està dividit el futbol solament l'Andalusa, Biscaia i València tenen acabat llur campionat; en les restants, i en més o menys, tenen dificultats o estan en retard.

Pel que respecta a Catalunya, i malgrat que s'hagi demostrat la quasi impossibilitat d'acabar per a la data convinguda, puix que al Barcelona li manquen fer quatre partits, el cas és que el famós Comitè en no contestar res de concret posa a la Federació en una grossa dificultat.

Cal recordar que per culpa dels partits de seleccions el Comitè madrileny ha malmès tot el calendari de la F. C. C. F., la qual, a no haver-se disposat de jugadors seus, en cinc o sis ocasions, ja hauria acabat des de fa dies.

Aquest vespre, en la reunió setmanal de Federatius, és de suposar que es prendran acords decisius sobre això i els quals estan basats tots ells, segons sembla, en la celebració del partit Europa-Barcelona per a diumenge vinent...

A fi d'evitar malèvoles suspicàcies, es decretaria que el partit Espanyol-Barcelona es fes el següent dimecres o dijous...

I naturalment, pel que respecta a la Unió Esportiva de Sans i a l'Avenç, es creu que no hi haurien dificultats de cap mena.

Altrament no queda més remei que jugar-se els partits en dies feiners i amb gran precipitació per a uns i altres.

RUGBY

El C. N. A. venç fàcilment al C. A. D. C. I.

Ahir, a l'hipòdrom, es jugà la primera eliminatòria del torneig de segons entre aquests equips.

Els blaus-grocs presentaren un equip molt inferior al que havien presentat fins ara, on la majoria dels seus equipiers desconeixien per complet el joc i havent-n'hi molts pocs jugadors que plaquessin a la perfecció; com sempre, el més defectuós d'ells fou la línia dels tres quarts.

Els representants de l'Atlètic jugaren com un veritable primer equip, i essent molt perfecta la línia de tres quarts, als quals secundaven admirablement els davanters.

La primera part fou quan l'Atlètic marcà la majoria dels assaigs per un a la segona part, que fou transformat. Això fou degut al gran vent que os girà, afavorint molt a l'Atlètic, com ho demostra el que ja havem exposat, dominant a la darrera part els del Centre. El resultat havia estat de 22 a 0.

L'arbitratge a càrrec del senyor Çoll fou perfecte.

Cal remarcar l'actuació d'En Baides, capità de l'equip de l'Atlètic.

L'OLIMPIC, BATUT PEL C. N. B.

A Sant Boi es féu l'altre partit d'aquest torneig entre el C. N. B. i l'Olimpic Rugby Club.

Els del Barcelona feren un joc admirable; els seus davanters, perfectes i admirablement secundats pels tres quarts.

L'Olímpic no ha estat a l'altura del seu contrincant, bastant desencertades totes les seves línies, degut a la categoria de neòfits en els quals sempre es veia un desconeixement de joc.

Durant el partit el vent fóu fortíssim, desbaratant moltes jugades.

El resultat fou de 15 a 0.

Arbitrà el senyor Garrigosa, discret, però imparcial.

NOTES DIVERSES

Al velòdrom de Badalona es van córrer unes interessants carreres, donant els següents resultats:

Carrera d'eliminació. Hi prangueren part l'Arimon, Rius, Prat, Carbonell, Duran, Tauler, Oliver. Per un malentès s'hagué de fer una final entre l'Arimon i Rius, guanyant el primer.

Carrera a l'australiana: Foren En Carbonell, Prat, Rius, Arimon sortint-ne vencedor En Prat.

Carrera amb entrenadors humans: Quatre equips es disputaren la carrera, veient-se una lluita molt formosa. Especialment en Duran (J.) fou una revelació, guanyant la carrera espledidament, entrenat per En Carbonell.

Individual de una hora: Fou l'Arimón qui va conquerir el triomf d'aquesta carrera, desfent se amb raó de les escomeses dels seus adversaris.

Primer. M. Arimon, 115 voltes, 14 punts.

Segon. A. Tauler, en 148 voltes, 9 punts.

Tercer. A. Rius, en 148 voltes, 1 punt.

PILOTA BASCA

Dos partits es jugaren diumenge al Frontó Comtal, obtenint-se el següent resultat:

Palau-Montagut, 30; Larramendi-Navarro, 27.

Boldu-Olamendi, 30; Thomas-Amat, 27.

BOXA

Aquesta nit tindrà efecte a l'Iris Parc una gran vetllada, a base del combat de revenja entre En Gaston Anderson i En Ricard Alis, combat en que es farà en deu assalts de tres minuts, guants de quatre unces i embonatges durs.

Completaran la vetllada els següents combats:

En quatre assalts de tres minutst, Aznar-Oliva i White-Ruiz; en sis, Ferran Urtasum-Josep Gironés, i en vuit, Americano contra En Villar, challenger del campió d'Espanya del pes ploger.

Serà l'àrbitre oficial En Joan Casanovas.

* * *

Demà, dimecres, a les sis de la tarda, acaba el termini per presentar les inscripcions al V Concurs social de tennis del Barcelona, i a jutjar pel gran nombre de rebudes podem assegurar-li un gros èxit.

A la llista de premis publicada podem afegir els dels senyors Vidal-Ribas i Witty, i oportunament donarem comple dels que es vagin rebent.

* * *

Es recorda a tots els jugadors que vulguin pendre part al III Concurs de ping-pon organitzat pel Barcelona Lawn Tennis Club, que demà dimecres, a les vuit del vespre, acaba el termini per presentar les inscripcions, i les presentades amb posterioritat no tindran validesa.

Del descarrilament a Les Planes

Diumenge parlàrem amb els ferits que hi ha a la Clínica dels doctors Bretos i Figarola, a un dels quals se li ha fet la radiografia, resultant que té el garroll trencat.

Ens digueren que segons les impressions, la causa del fet fou l'haver-se enganxat el *trolley* amb el cable aeri.

Aquesta manifestació ens va confirmar l'interventor de l'Estat a la Compañya quan el visitàrem a la una del migdia de diumenge, dient-nos que a causa de la forta frenada, el tren topà amb un pilar de ciment armat, i a conseqüència d'això el tercer vagó quedà empotrat dins el segon, quedant aquest en estat inservible.

Afortunadament, en aquell lloc no hi ha cap barranc, com que hauria augmentat la proporció de les desgràcies.

A les dues de la tarda del diumenge el servei quedà restablert.

Crònica Judiciària

AUDIENCIA PROVINCIAL

A la Secció tercera el fiscal va retirar l'acusació als processats compareguts Josep Vidal, Pere Cuxait, Tomàs Marcó i Joaquim Rodríguez, acussats d'ésser propietaris i dedicar-se a la venda d'exemplars de "La Novela Amorosa", "La Novela Galante" i "La Ultima Novela", en les que s'ofenia a la moral en els gravats.

Acussats d'injúries i desacat al batlle de Sant Feliu de Codinas han comparegut a la Secció quarta Josep i Francesc Garriga Armengol, per als que ha demanat el fiscal la pena d'un any, vint messos i vint-i-un dies de presó correccional i multa de 150 pessetes per el delicte de desacat i dos messos i un dia d'arrest major i multa de 125 pessetes per el delicte de resistència.

SALA PRIMERA DE LO CIVIL

De l'assumpte del Banc de Barcelona

Ahir matí va continuar la vista del recurs contra la sentència dictada per el jutge del Nord, a favor del comptecorrentista d'aquella entitat don Josep Maria Zuareta.

Va fer ús de la paraula el lletrat de la part recurrida don Amadeu Hurtado, en qual en un eloqüentíssim i documentat informe va rebatir tots els punts i conceptes que va presentar la part recurrent, mantenint que deu quedar ferma la sentència dictada per el jutge del districte del Nord, per considerar que els comptes corrents sense interès són considerats com a crèdits preferents.

Va assistir-hi nombrosíssim públic que va aplaudir, al sortir, al senyor Hurtado, el qual va rebre moltes felicitacions.

ESPECTACLES

TEATRES

Teatre Català Romea

Telèfon, 3,500 A.

Avui, dimarts, tarda

LA CASAMENTERA

Los bodes d'En Cirilo i

PER NO ESSER TRETZE

Nit:

Primera "soiré francaise". La comèdia en tres actes, de François de Curel, traduïda per C. Capdevila,

LA FORASTERA

GRAN TEATRE DEL LICEU

Temporada de primavera.—Companyia d'òpera de primíssimo cartello. Repertori **Marianela** (estrena del mestre Pahissa), **Walkyria, Sigfrid, El baijel fantasma, Thais, El pescatori di perle.** A l'administració del Teatre (carrer de Sant Pau, número 4, entresol), queda obert l'abonament a 19 funcions (15 de nit i quatre de tardes dies festius). Als senyors abonats a l'última temporada d'òpera se'ls reservaran les seves localitats fins al dia 16. Fins aquesta data els senyors propietaris podran remetre-les seves localitats a l'Empreso o canviar-les per torns.

TIVOLI

Gran companyia d'opereta

ESPERANÇA IRIS

Avui, dimarts, nit, reposició de l'òpera en tres actes

Nancy

Teatre Barcelona

Festa inaugural, demà, dimecres, nit

Banda Municipal, Emil Sauer, Meroè Plantada, Emili Vendrell

Companyia Zorrilla

Dijous, debut de la companyia còmica del primer actor

PERE ZORRILLA

THEODORA

Teatre Novetats

Companyia de sainets, sarsueles, operetes i revistes. Director d'escena, **Lluís T. Maurente.** Mestres directors i concertadors, **Josep Espoita, Antoni Català i Joan Aull.**

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts de cinc, matinée popular a preus econòmics. La nova opereta en tres actes, de grandiós èxit,

FLOR DE NIEVE

magnífica presentació. Escollit repartiment. Nit, a les deu, repàs de comèdia, **Los chorros del oro.** L'opereta en dos actes

LA GENERALA

i l'opereta en un acte

LA ALSACIANA

èxits d'aquesta companyia. —Demà, tarda, en matinée popular, **Flor de nieve.** Nit, **El flechazo i El conde de Luxemburgo.** Molt aviat, debut de Maria Conesa.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil i grans espectacles de

SERGES i SANTPERE

Primera actriu,

ASSUMPCIO CASALS

Avui, dimarts, 6 de març. Tarda, a les cinc: Escalent vermut popular. Entrada i butaca UNA pesseta. **Les senyoretes d'honor.** Nit, a les deu: **El gran èxit, La segona nit de nuvis.**

Demà, dimecres, tarda: **Amàlia (La novel·la d'una cambrera de cafè).** Nit i cada nit, l'exitós, **La segona nit de nuvis.**

Teatre Victòria

Direcció: Ferran Vallejo, Francesc Vidal. Mestres: Blay i Conti

Avui, dimarts: 6 grandiós vermut popular. A dos quarts de cinc primer **LA CHICHARRA** èxit de Salut Rodríguez, Francesc Vidal i Blanca

Segona, REESTRENA del preciós sainet d'En Muñoz Seca i Serrabo i Pacheco **EL CONTRABANDO** A riure amb Vallejo i Blanca, acompanyats d'Enric Conti, Tomàs, Mas, Alcalà, Rojo, López, Mariner **EL SEÑOR JOAQUIN**

Gran èxit de Salut Rodríguez, Ferran Vallejo, Francesc Vidal, Rodolf Blanca, etc. Nit: a tres quarts de deu: 1.er. Reestrena de la sarsuela **EL TIRADOR DE PALOMAS** Triomf de la senyoreta Viladoms, Francesc Vidal, Rojo, Pradas 2.on. Segona representació de **EL CONTRABANDO** a riure amb Vallejo i Blanca 3.er. La grandiosa revista de Manel Fernàndez **¡VAYA CALOR!**

Presentació luxosa, decorat i sastreria, sabateria, tot nou; gran desfilada de dones boniques, repetits els números millors de l'obra, com són: el pas doble, per Salut Rodríguez; el de la Gimebra, per la primerissima tiple Josefina Chafer, i els coupiets polítics "Camarà, camarà, pobre España ¿dónde está!" que canten Vallejo, Acuaviva i López i que són chorejats pel públic.

En preparació la sarsuela **La guillotina.**

Pathé-Palace

Pròxima inauguració

Gran Teatre Espanyol

Cada nit el grandiós èxit

LA SEGONA NIT DE NUVIS

Teatre Còmic

Gran companyia dramàtica castellana **ROJAS-CAPARO.** Avui, dimarts, nit a dos quarts de deu, grandiós èxit de l'emocionant drama en 7 actes i diversos quadros, **Rosa la esposa màrtir** (segona part de **La mujer adúltera**); magnífica presentació, decorat especial dels senyors Brunet i Pous i Rafel Garcia. Dimecres, extraordinària funció a benefici dels porters i acomodadores: **Brams, sersuela, varietés.** Dissabte: Reposició de **Los tres mosqueteros.**

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia

GUELL - TUDELA - ASQUERINO - CORTES

(Telèfon 4134 A)

Avui, dimarts, popular, tarda: **A campo traviesa.** Nit, el gran èxit **La mala ley.**— Divendres, 9 de març, benefici del primer actor i director

RICARD GUELL

estrena, **La pluma verde,** dels senyors Muñoz Seca i Pérez Fernàndez

Es despatxa a comptaduria

ELDORADO

Coliseu de varietats

Avui, dimarts, tarda, a tres quarts de cinc. Nit, a les deu

Projecció de notables pel·lícules. Els ciclistes excèntrics

FRED AND MERRY

Exit de

GRACIELLAS

amb la seva magnífica col·lecció de tórtores, lloros i cacatues ensenyats. La reina dels cants regionals

ADELA LOPEZ

L'encisadora

LAURA DE SANTELMO

acompanyada a la guitarra pel professor

FLORENCI CAMPILLO

La genial artista, ídol del públic,

PILAR ALONSO

amb el seu nou repertori

Principal Palace Plaça del Teatre, 2 i 4 Telèfons, 5125 i 4736 A

AVUI, DIMARTS, NIT, A LES DEU

Extraordinari èxit de les **Danses de la filla de Java** per la famosa bailladera javanesa **TAKKA-TAKKA** i el seu admirable "Partenaire" **YOGA-TARO** en l'espectacle de gran presentació

CRI-CRI ZIG-ZAG

CINEMES

Saló Catalunya

Notable quintet Jordà i tercet Torrents. Avui, dimarts, èxit sorollós, el més grandiós succés: Paròdia dels tres mosqueters, pel célebre humorista Max Linder. A riure!, ha batut el record de l'Exit mundial. Cartes d'altres temps, per Mary Miles; Cor Donat (últim dia), per Kerigan; Triquitraque campió, còmica. Demà, estrena: La voluntat d'un home, per D. Farnum. Tots els dies, l'exit de Max: Paròdia dels tres mosqueters. Per Max Linder. Ningú a Barcelona deixarà de veure la més divertida producció cinematogràfica.

La inauguració de la

Diana-Argentina-Excelsior

Avui, 2, **La filla de l'ajusticiada, Cap a la cim, Cupido d'incògnit, Un viatge per mar, Lladres a cavall.**

KURSAAL

ARISTOCRATIC SALÓ

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Avui, dimarts, grandiós esdeveniment artístic de la producció més grandiosa en assumpte dramàtic, presentació i interprets que s'ha editat fins avui, **El càstig del cel o Sodoma i Gomorra.**

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, dimarts, tarda i nit, grandiosos programes d'èxit. La pel·lícula d'argument interessant **Cap al cim,** la curiosa **Un viatge per mar, Cupido d'incògnit,** la còmica **Triquitraque campió, Lladres a cavall,** i segon tom de la gran sèrie **La filla de Napoleó.**

Palace Cine

GRAN SALÓ DE MODA

Aristocràtiques sessions artístiques

Programes extraordinaris

Avui, dimarts, nit, grans èxits. El film de formós argument **Cap al cim;** la pintoresca **Lladres a cavall;** la curiosa **Un viatge per mar;** la còmica **Triquitraquo campió.** Jornada 9 del grandiós film superproducció de la marca alemanya U. F. A., **L'home sense nom.** El dijous, estrena de la grandiosa pel·lícula bíblica **Josep venut pels seus germans o Josep davant Faraó.**

Teatres Trianon i Marina

I CINEMA NOU

Avui, 2, **El petit lord Fauntleroy, La filla de l'ajusticiada, L'epopeia d'una dona, Kazan, Enclaustrada dilluns, Un rone rústic.**

Pathé-Palace

Pròxima inauguració

Monumental-Padró-Walkyria

Avui, dimarts: **L'epopeia d'una dona, 15 i últim; Enamorada del seu xofer, La seva millor novel·la, Triquitraque campió.** Demà, dimecres: **Estrena de L'excèntric,** per En Douglas Fairbanks. Dijous: **El rei de Paris,** primer i segon capítols; **El geni alegre,** i d'altres.

:: CONCERTS ::

Palau Musica Catalana

LA PASSIO

Segons Sant Mateu, de **Joan Sebastià Bach**

per L'ORFEO CATALA

Dues úniques audicions, **en una sola sessió** cada una, les tardes dels diumenges, 11 i 18 de març.

Localitats: Unió Musical Espanyola, 1 i 3, Portal de l'Angel, de tres a set de la tarda.

MUSIC-HALLS

EDEN CONCERT

Asalto, 19. Director artístic, Francesc Perezoff. Telèfon, 3332 A. — Tarda, a un quart de quatre; nit, a les deu. Presentació de les més bellíssimes artistes i millors números de varietats. Cada dia. Dancing a l'elegant "Foyer". I d'1 a 4 de la matinada **Gran Tabarin Americh. Tziganes Tyndall.**

RESTAURANTS

SORTIDA DE TEATRE a casa BONTEMPS. Restaurant especial. Peix, Ostres i Mariscos. Quintana, 7.

--- ESPORTS ---

Frontó Principal Palace

Avui, dimarts, tarda, a un quart de cinc. Dos grandiosos partits de pilota a cistella. Nit, a un quart d'onze. Extraordinaris partits de pilota. Primer, a pala, **Germans Quintana** contra **Irauregui i Jauregui.** Segon a cistella, **Castillo i Iohazo** contra **Olascoaga i Castañaga.**

Blau Catalunya SARCO

Excel·lent per a la bugada

Demaneu-lo arreu

Clarís, 102 -:- Telèfon 359 G.

RAY

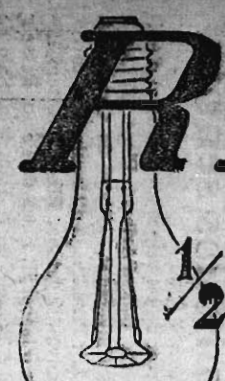

½ Watt

De 25 fins a 3000 bugies

=Rbla de les Flors, 16=

TUBOS DE ESTAÑO PURO
TUBOS DE PLOMO ESTAÑADO
TUBOS DE PLOMO

Blancos y esmaltados é impresos hasta tres colores con destino al envase de productos químicos, farmacéuticos, colores, pastas dentífricas, pomadas, ceras, colas, disoluciones de caucho, betunes, etc, etc.....

Pídanse diseños, muestras y precios a la

Sociedad Anónima

PLOMOS Y ESTAÑOS LAMINADOS

VALMASEDA (Vizcaya)

Primera en España que fabrica este artículo con toda perfección y á precios sin competencia

G. ALOMAR Curació ràpida i segura de la blenorràgia crònica. Les recents, en dues o tres cures, mitjançant aparell especial. Aribau, 5, d'11 a 1 i de 3 a 5. Dies festius, de 10 a 12. Económica: Unió, 20, de 7 a 9.

Interessant!

Les existències de calçat de la fàbrica

SIMON i C.ª

les vendrem al DETALL i als baixos preus amb què han estat valorades en fer l'avenç ni

Ni abans ni la guerra hi via vendre mai ningú a uns preus tan baixos

LLULL, 21 (Darrera el Parc)

Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors

PIANOS

DE CUERDAS CRUZADAS CON MARCO DE HIERRO

Sublime marca

R. MARISTANY

Casa fundada en 1870

AL CONTADO

PLAZOS Y ALQUILER

18, Plaza Cataluña 18

Es la reina de les aigües de taula

la de la Vall de Sant Daniel

Depositari: **JOSEP PAGANS**, Ponent, 28

La Sindicatura del Gremi de Dentistes avisa al seus agremiats que el dijous próxim, dia 8 del corrent, a les deu de la nit, tindrà lloc la Junta de Gremges al local social del Circol Odontològic de Catalunya (carrer Santa Anna, 28). Les llistes estan exposades en dit lloc.

Clínica Vies Urinaries

del Dr. Olmisó, Rambla Pla Bloqueria, 6, 1.er (entre Hospital i Sant Pau)

VENERI, IMPOTENCIA, SIFILIS

Especials tractaments per al guariment ràpid de les MALALTIES SECRETES

MATRIU, PELL, BUFETA, PROSTATA

Consulta: de 9 a 12 i de 3 a 8 ecconòmics per a empleats i obrers.

Dr. GALLEGO

Vies urinàries, MATRIU, Impotència, cura radical de la BLENORRAGIA crònica. Tractament exclusiu. Comte del Asalto, 18. Festius, de 9 a 1 i da 6 a 8 nit.

MEDICINES

INSECTICIDA PARADELL

Al minuto. Caja 1 Pts

Asalto-28 Farmacia

VERDADERO JARABE PAGLIANO

LÍQUIDO, POLVOS, COMPRIMIDOS

del Prof. ERNESTO PAGLIANO

San Marco, 4 - NÁPOLES

DEPURATIVO PREVENTIVO Y CURATIVO

de todas las enfermedades del HIGADO, BILIS, INTESTINOS, ESTOMAGO Y ENTRAÑAS.

Desconfiad de las imitaciones y exigid el nombre ERNESTO PAGLIANO

Se vende en todas partes

AGENTES PARA ESPAÑA: J. URIACH Y Cª Provenza, 49 - BARCELONA

Higiene del matrimoni

Preciós llibre dels casats, que aconsella les regles i instruccions necessàries per conservar la salut dels esposos i assegurar la pau conjugal.

Tracta de la Legislació civil i eclesiàstica sobre el Matrimoni, Higiene Física i Moral, Organs de la generació, Virginitat, Copulació, Impotència, Fecundidad, Concepció, Transmissió i hereditària, Debilitació dels fills.

Conté 602 pàgines, amb gravata al text

S'enviarà certificat CONTRA REEMBORS de pessetes 10 a totes les Administracions de Correus que admetin giro.

MARTINEZ VALDIVIELSO

Prim, 28, entresol

SANT SEBASTIA

EL FET DE LA VOLUNTAT COLLECTIVA ASSENYALA L'HORA DE LA LLIBERTAT. POLITICA D'UNA NACIO

CALÇAT

higiènic amb SOLA DE GOMA marca FORD, Box-calf, tall anglés, doble sola de cuiro

14'50 i **15'50** Ptes. parell

VENDES AL DETALL

Carrer ANSELM CLAVÉ, 9 (Final de les Rambles)

¿QUÉ ES LO QUE NECESITAN los DEBILITADOS, los FATIGADOS aquellos que tienen débiles los PULMONES y los BRONQUIOS? Un ANTISÉPTICO y un RECONSTITUYENTE

Para esas cosas, nada como la

SOLUCION PAUTAUBERGE

que en forma inofensiva reúne el antiséptico y el reconstituyente más poderosos, la Creosota y el Glicerofosfato de Cal. Constituye el remedio soberano contra los CATARROS, las BRONQUITIS crónicas, la ASMA, el RAQUITISMO y la ESCROFULA. Aumenta el apetito y las fuerzas, agota las convalecencias y previene la TUBERCULOSIS

Es farà el més de MAIG

Ferré - Pintura : Decoració

Sant Domingo del Call, 4-Tel. A315 A

ANUNCIS, RÒTULS, PAGANES i OBRES DE TREBALLS D'ISTIL

Planxa ondulada de 1'20x75 cm. Ptes. 7'50 m.²

ROCALLA Planques de 40x40 cm. Ptes. 5'05 m.

PER A TEULADES

Materials armats ó amiant exclusivament

JOSEP ESTEVA I Cia.

Portal de l'Angel, 1 i 3, pral. :: Telèfon 3344-A

Fàbrica a Sarrià — BARCELONA

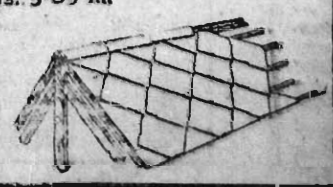

COMPANYIA GENERAL D'AUTOMNIBUS DE BARCELONA, S. A.

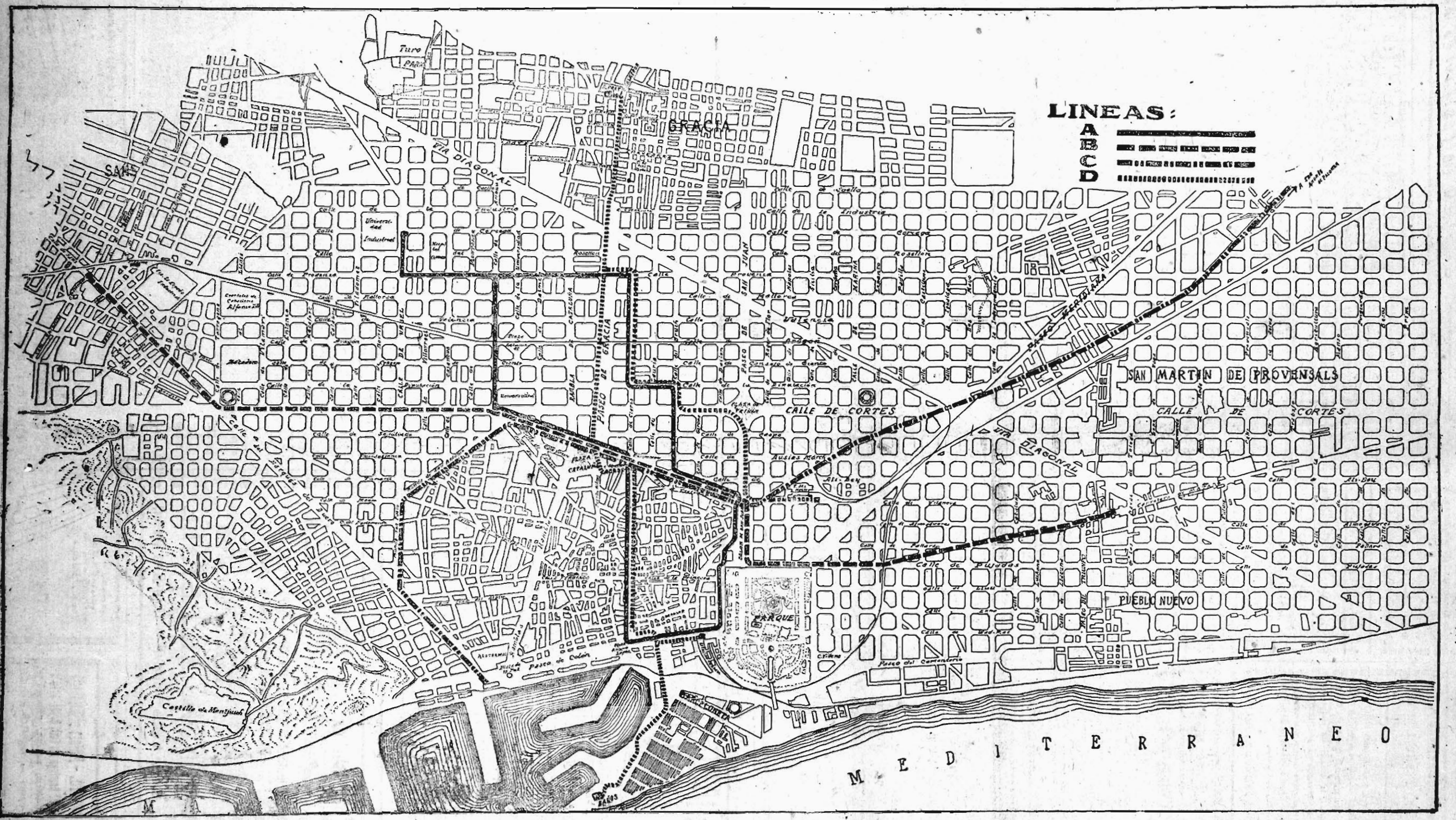

LINIES EN EXPLOTACIO

LINIA A

De circumvalació en ambdós sentits

Surt del carrer de Provença, cantonada al d'Aribau i segueix pels d'Aribau, Plaça Universitat, Ronda Universitat, Plaça de Catalunya, Ronda de Sant Pere, Plaça d'Urquinaona, carrer Bilbao, Granvia Layetana, Plaça d'Antoni López Passeig d'Isabel II, Plaça de Palau, Passeig de la Duana, Passeig de la Indústria, Saló de Sant Joan, Arc de Triomf, Ronda de Sant Pere, carrers del Bruch, Diputació, Claris i Provença fins Aribau. Des d'aquest punt existeix un ramal que segueix pels carrers de Provença i Urgell fins a Córsega, davant la Universitat industrial.

LINIA B

De Sans a Sant Martí

Surt de la Carretera de la Creu Coberta, cantonada al carrer de Galileu, i segueix per la Carretera de la Creu Coberta, Plaça d'Espanya, carrer de Corts, Plaça Universita, Ronda Universitat, Plaça Catalunya, Ronda de Sant Pere, Arc del Triomf, Saló de Sant Joan, Passeig de Pujades i carrer de Pere IV, fins al seu encreuament am el de Marian Aguiló

Serveis especials:

Futbol, Banys, Carreres de Cavalls, Braus, Exposició, etcètera.

PROXIMA INAUGURACIO

LINIA C

Del Marquès del Duero a Sant Andreu Surt del carrer Marquès del Duero, davant dels quarters de les Drassanes i segueix per Marquès del Duero, Rondes de Sant Pau i Sant Antoni, Plaça Universitat, Ronda Universitat, Plaça Catalunya, Ronda Sant Pere, Arc de Triomf, Carretera de Ribes, carrer del Clot, carrer de Sagrera i carrer Major de Sant Andreu, fins al carrer de Malta, a Sant Andreu de Palomar. Hi ha dos ramals: l'un acaba a l'endret indicat de Sant Andreu i l'altre al carrer del Clot, cantonada a Navas de Tolosa.

LINIA D

Des de Gràcia a la Barceloneta, estacions Nord i M. Z. A.

PRIMER RAMAL: Surt de la Rambla del Prat, a Gràcia, cantonada al carrer de Saragossa, i segueix pel carrer Salmerón, Passeig de Gràcia, Plaça de Catalunya, carrer Fontanella, Plaça Urquinaona, carrer Bilbao, Granvia Laietana, Plaça Antoni López, passeig d'Isabel II, Plaça del Palau, Passeig Nacional i Moll Nou, davant els Banys de Sant Sebastià.—SEGON RAMAL: Rambla del Prat, cantonada al carrer de Saragossa, carrer Salmerón, Passeig de Gràcia, carrer de Provença, Claris, València, Llúria, Diputació, Bruch, Corts Catalanes, plaça Tetuan, Passeig de San Joan, Arc de Triomf i carrer de Vilanova, fins a l'Estació del Nord.—TERCER RAMAL: Rambla del Prat, cantonada al carrer de Saragossa, carrer de Salmerón, passeig de Gràcia, plaça de Catalunya, carrer Fontanella, plaça Urquinaona, carrer de Bilbao, Granvia Laietana, plaça Antoni López, Passeig Isabel II, Plaça de Palau i passeig de la Duana, fins l'estació de M. S. A.

LA PUBLICITAT